

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA CZĘŚCI OBRĘBU PRZYŁĘK

Zamawiający:	Gmina Paradyż ul. Konecka 4 26-330 Paradyż
Opracowanie:	PRACOWNIA URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNA MONDRA® design Łukasz Woźniak ul. Długa 21, 95-030 Rzgów ul. Prez. Gabriela Narutowicza 37 lok. 4D, 90-125 Łódź +48 (42) 630 01 59 +48 502 568 968 +48 502 594 688 NIP: 728 255 84 25 REGON: 100540236 info@mondredesign.pl lukasz.wozniak@mondredesign.pl www.mondredesign.pl
Miejsce i data opracowania:	Łódź, 17.02.2021 r. (wraz z późniejszymi aktualizacjami)
Autor opracowania:	mgr Alicja Woźniak <i>Alicja Woźniak</i> mgr inż. arch. Łukasz Woźniak

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE -----	6
1.1.	POSTĘPOWANIE W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -----	6
1.2.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA PROGNOZY -----	7
1.3.	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY -----	8
2.	ANALIZA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU -----	10
2.1.	ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU-----	10
2.2.	USTALENIA ODNOSZĄCE SIĘ BEZPOŚREDNIO DO OBSZARÓW NATURA 2000-----	12
2.3.	OKREŚLENIE CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA ---	13
2.3.1.	Ochrona bioróżnorodności -----	13
2.3.2.	Ochrona powietrza -----	19
2.3.3.	Przeciwdziałanie i łagodzenie zmian klimatu-----	20
2.3.4.	Ochrona wód i przeciwdziałanie skutkom suszy -----	21
2.3.5.	Gospodarka odpadami-----	21
2.4.	POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI -----	22
2.4.1.	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego -----	22
2.4.2.	Polityka przestrzenna i planistyczna gminy-----	23
2.4.3.	Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach i inne decyzje określające warunki korzystania ze środowiska, istotne z punktu widzenia analizowanego dokumentu-----	26
3.	ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO USTALENIAMI PROJEKTU DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO -----	26
3.1.	POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE ORAZ UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW-----	26
3.2.	BUDOWA GEOLOGICZNA I GRUNTY-----	27
3.3.	GEOMORFOLOGIA I UKSZTAŁTOWANIE TERENU -----	30
3.4.	KLIMAT I POWIETRZE ATMOSFERYCZNE -----	31
3.5.	STOSUNKI WODNE -----	32
3.5.1.	Wody powierzchniowe -----	32
3.5.2.	Jednolite części wód powierzchniowych -----	33
3.5.3.	Zasoby wód podziemnych -----	34
3.5.4.	Jednolite części wód podziemnych -----	36
3.6.	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY ZAGROŻENIA SUSZĄ -----	37
3.7.	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA I POWIĄZANIA EKOLOGICZNE-----	37
3.7.1.	System przyrodniczy, fauna i flora -----	37
3.7.2.	Formy ochrony przyrody i powiązania ekologiczne -----	38
3.8.	DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI -----	41
3.9.	ODPORNOŚĆ ŚRODOWISKA NA DEGRADACJĘ ORAZ ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI -----	41
4.	IDENTYFIKACJA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW OBJĘTYCH FORMAMI OCHRONY PRZYRODY -----	43
5.	ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU -----	43
6.	ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM I NA TE ELEMENTY -----	45
6.1.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -----	45
6.2.	GOSPODARKA ZASOBAMI -----	49

6.3.	OCHRONA POWIETRZA I KLIMATU	50
6.3.1.	Stan powietrza atmosferycznego i adaptacja do zmian klimatycznych	50
6.3.2.	Klimat akustyczny	51
6.3.3.	Pola elektromagnetyczne	51
6.4.	OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	51
6.5.	GOSPODARKA ŚRODOWISKIEM GRUNTOWO-WODNYM	52
6.6.	GOSPODARKA ZASOBAMI WODNYMI	53
6.7.	OCHRONA ZABYTEKÓW I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	53
6.8.	OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU	53
6.9.	WARUNKI ZDROWOTNE	54
6.10.	STAN BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO ORAZ OCHRONA DÓBR MATERIALNYCH	54
7.	MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	55
8.	REKOMENDACJE DLA PROJEKTU	55
8.1.	ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAWCZE, OGRANICZAJĄCE I KOMPENSACYJNE ZAWARTE W PROJEKCIE	55
8.2.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE	56
8.3.	WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	56
8.4.	PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	56
9.	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	57
10.	MATERIAŁY WEJŚCIOWE	58
11.	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY	60

SPIS RYCIN

RYC. 1. WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARADYŻ -----	24
RYC. 3. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE OGÓLNE OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU MIEJSCOWEGO -----	27
RYC. 3. FRAGMENT MAPY GEOLOGICZNEJ POLSKI W SKALI 1:50 000, ARKUSZ ŻARNÓW, OBEJMUJĄCY WIEŚ PARADYŻ -----	29
RYC. 3. KOMPLEKSY PRZYDATNOŚCI ROLNICZEJ GLEB W OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU MIEJSCOWEGO -----	30
RYC. 5. ZASIĘG JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH W ODNIESIENIU DO GRANIC ADMINISTRACYJNYCH GMINY I LOKALIZACJI OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU MIEJSCOWEGO ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE PAŃSTWOWYCH BAZ DANYCH PRZESTRZENNYCH. -----	34
RYC. 5. ZASIĘG GŁÓWNYCH ZBIORNIKÓW WÓD PODZIEMNYCH W ODNIESIENIU DO GRANIC ADMINISTRACYJNYCH GMINY I LOKALIZACJI OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU MIEJSCOWEGO -----	35
RYC. 5. ZASIĘG JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH W ODNIESIENIU DO GRANIC ADMINISTRACYJNYCH GMINY I LOKALIZACJI OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU MIEJSCOWEGO ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE PAŃSTWOWYCH BAZ DANYCH PRZESTRZENNYCH.-----	36
RYC. 8. STRUKTURA LASÓW W OBRĘBIE PARADYŻ -----	40
RYC. 9. SYSTEM OBSZARÓW OBJĘTYCH FORMAMI OCHRONY PRZYRODY W ODNIESIENIU DO GRANIC ADMINISTRACYJNYCH GMINY PARADYŻ I LOKALIZACJI OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU MIEJSCOWEGO-----	40

SPIS TABEL

TAB. 1. DZIAŁANIA OCHRONNE WSKAZANE DO REALIZACJI W GMINIE PARADYŻ ZGODNIE Z PLANEM ZADAŃ OCHRONNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000 DOLINA CZARNEJ PLH260015.....	15
TAB. 2. ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI WYBRANYCH KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA.....	42
TAB. 3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU.....	44
TAB. 4. MACIERZ SKUTKÓW ŚRODOWISKOWYCH USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	46
TAB. 5. PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU DOKUMENTU, Z UWZGLĘDNINIEM ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH.....	47

1. WPROWADZENIE

1.1. Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Potrzeba kompleksowego podejścia do oceniania skutków środowiskowych jest jednoznacznie zapisana w przepisach prawnych. Bezpośrednią delegacją dla postępowania w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w prawodawstwie polskim stanowi art. 46 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283, ze zm.), dalej ustawa ooś, dokonującej w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektyw Wspólnot Europejskich¹. Zgodnie z ww. ustawą przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekty:

- 1) koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego,
- 2) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- 3) polityk, strategii, planów lub programów innych niż wymienione w pkt. 1 i 2, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 lub nie wynikających z tej ochrony.

Przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane również w przypadku wprowadzenia zmian do przyjętych dokumentów.

Strategiczna ocena oddziaływania zdefiniowana została w art. 3 ust. 1 pkt. 14 ustawy ooś jako postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, obejmująca w szczególności: uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko (tzw. dokumentacja oceny), uzyskanie wymaganych ustawą opinii oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Jest instrumentem służącym realizacji zasady integracji ochrony środowiska z politykami sektorowymi, przyczyniając się do jednoczesnej realizacji zasady zrównoważonego rozwoju oraz zasady kompleksowości. Zasada integracji ochrony środowiska z politykami sektorowymi zakłada, że wymagania ochrony środowiska będą uwzględniane we wszystkich działaniach i sferach aktywności władz publicznych przez zastosowanie właściwych procedur przy tworzeniu strategicznych dokumentów sektorowych.

Zgodnie z wymogami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* - zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi (pismem znak: WOOŚ.411.223.2020.MGw z dnia 27 sierpnia 2020 r.) oraz Państwowym Powiato-

¹ W prawie Unii Europejskiej podstawę stanowi przede wszystkim dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE 2001 L 197/30)

wym Inspektorem Sanitarnym w Opocznie (pismem znak: PPIS-ZNS-441/14/20 z dnia 4 września 2020 r.). W toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko została zaopiniowana przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi pismem znak: WO-OŚ.410.160.2021.MGw z dnia 01 czerwca 2021 r., Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opocznie pismem znak: PPIS-ZNS-441/10/21 z dnia 04 czerwca 2021 r.

Udział społeczeństwa to kluczowy etap procedury oceny oddziaływania na środowisko, który jest zgodny z międzynarodowymi zobowiązaniami UE wynikającymi z konwencji z Aarhus². Ogłoszeniem i obwieszczeniem Wójta Gminy Paradyż o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poinformowano również o wszczęciu postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz o możliwości składania wniosków, w tym do dokumentu Prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń przedmiotowego projektu. W dalszym toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dokument Prognozy zostanie dołączony do wyłożonego do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ponadto w ogłoszeniu o wyłożeniu ww. dokumentów zostanie warta informacja o możliwości składania uwag do dokumentów.

1.2. Cel i zakres opracowania prognozy

Głównym celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest ustalenie znaczącego oddziaływania realizacji ustaleń ocenianego dokumentu na środowisko, w tym znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000, z uwzględnieniem możliwych wariantów opracowania dokumentu. Ponadto pełni ona funkcję materiału pomocniczego w publicznej dyskusji w kontekście mogących się pojawić uciążliwości dla mieszkańców gminy i innych użytkowników jej przestrzeni oraz zawiera informacje, które mogą być podstawą do podjęcia przez Radę Gminy ostatecznej decyzji o przyjęciu analizowanego dokumentu.

Niniejsza prognoza uwzględnia wymagania określone w art. 51 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zgodnie z którymi dokumentacja oceny:

1. zawiera:

- informację o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informację o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2. określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,

² *Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska*, podpisana 25.06.1998 r. w Aarhus, podczas IV Paneuropejskiej Konferencji Ministrów Ochrony Środowiska. Konwencja weszła w życie 30.10.2001 r., zapewnia członkom społeczeństwa (osobom fizycznym i reprezentującym je stowarzyszeniom) prawo dostępu do informacji o środowisku i udziału w podejmowaniu decyzji w sprawach dotyczących środowiska.

- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3. przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

1.3. Metody zastosowane przy sporządzeniu prognozy

Obecnie metodyka sporządzania prognoz w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie jest ściśle określona przepisami prawnymi, które regulują zakres dokumentu oraz procedury formalno-prawne opracowania. Niezależnie od powyższego, metodyka prognozy oddziaływania na środowisko w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jest znacząco ograniczona rodzajem ocenianego dokumentu planistycznego – zależy od jego charakteru oraz zakresu regulacji planistycznej.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowiącego akt prawa miejscowego, regulującego przeznaczenie terenów oraz zasady zagospodarowania przestrzennego, w tym zabudowy terenów. Zakres ocenianego dokumentu warunkuje przyjęte metody oceny oddziaływania na środowisko realizacji jego ustaleń. Prognoza oddziaływania na środowisko wykorzystuje metody prognozowania przyczynowo – skutkowego oraz metodę scenariuszy. W niniejszej prognozie przyjęto model prognozowania polegający na wyznaczeniu skutków i ich ocenie, nie zaś model prognozowania bezpośredniego oddziaływania poszczególnych inwestycji na środowisko, który jest wykorzystywany w trakcie postępowania administracyjnego prowadzącego do wydania zgody na realizację przedsięwzięcia. Strategiczna ocena na środowisko kładzie większy nacisk na związek oceny z procesem decyzyjnym, którego sama ocena jest nieodłącznym elementem. Model ten jest stosowany najczęściej w ocenie polityk i strategii rozwoju oraz innych dokumentów, które nie wskazują konkretnych przedsięwzięć tylko ramy i kierunki przekształceń w poszczególnych sferach rozwoju społeczno-gospodarczego. Ze względu na rolę dokumentu w procesie planistycznym metody scenariuszy odnoszące się do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego to scenariusze skutków projektowanych zmian – sprawdzające (służące ich ocenianiu). Możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań warunkuje konieczność dodatkowej analizy – zasadności przedstawienia rozwiązań alternatywnych do tych przyjętych w ocenianym dokumencie (alternatywnej wersji scenariusza rozwoju w wybranych aspektach planistycznych).

W ocenie stanu środowiska powszechnie są wykorzystywane metody indykacyjne, polegające na wykorzystywaniu istniejących wzajemnych powiązań komponentów środowiska – cech środowiska, które wskazują na możliwości zmian innych, ściśle z nimi związanych cech. Jako wskaźnikowe są wykorzystywane zazwyczaj cechy biotyczne (fizyczno-chemiczny stan komponentów środowiska), a także procesy rzeźbotwórcze (erozje, procesy osuwiskowe wywołane czynnikami przyrodniczymi i antropogenicznymi) oraz wskaźniki glebowe. Metody te są powszechnie wykorzystywane również do analizy warunków społeczno-gospodarczych i są uzupełniane metodami statystycznymi, które pozwalają na określenie tendencji i cykliczności procesów oraz na określenie związków pomiędzy zjawiskami zachodzącymi w środowisku. Badanie zmian środowiska jest realizowane przez zestawienie graficzne obramowujące różne stany warunków środowiskowych, dlatego uzupełnieniem w prognozowaniu są metody kartograficzne, obramowujące zarówno przestrzenne skutki realizacji dokumentu jak i stan środowiska (jego poszczególnych komponentów). Zadaniem prognozy jest wyróżnienie powierzchni (stref, obszarów, terenów) które w przyszłości będą się charakteryzowały określonymi cechami, w odniesieniu do specyfiki ocenianego dokumentu, co zostało scharakteryzowane w niniejszej części tekstowej prognozy.

Kluczowym elementem prognozy jest ocena potencjalnego znaczącego oddziaływania na środowisko³ realizacji ustaleń projektowanego dokumentu. W tym celu odniesiono się do poszczególnych cech komponentów środowiska uwzględniając elementy środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego (w tym wpływ na ludzi i ich zdrowie oraz na dobra materialne i zabytki). W ocenie zostały uwzględnione rodzaje oddziaływania, w podziale na charakter (pozytywne, negatywne), relacje oddziaływania z elementem podlegającym oddziaływaniu (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane) oraz horyzont czasowy oddziaływania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe) oraz odwracalność zmian wynikających z oddziaływania (stałe, chwilowe). Prognozowane oddziaływania wg przyjętych metod przedstawiono w ujęciu macierzowym w tzw. macierzy skutków środowiskowych. Wyniki analizy zawarte w macierzy skutków środowiskowych zostały opatrzone komentarzem dotyczącym ich wpływu na poszczególne komponenty środowiska. Przyjęto, że oddziaływanie pozytywne stanowi oddziaływanie powodujące poprawę w odniesieniu do zdiagnozowanego stanu środowiska; oddziaływanie negatywne stanowi oddziaływanie powodujące niekorzystną (z punktu widzenia celów ochrony środowiska) zmianę w odniesieniu do zdiagnozowanego stanu środowiska.

W celu określenia, czy prognozowane oddziaływanie będzie znaczące dla wybranego komponentu środowiska jest konieczne określenie skali i wielkości mogących wystąpić oddziaływań. Skala prognozowanych oddziaływań świadczy o zasięgu występowania określonych skutków środowiskowych. Przewidziane oddziaływanie może dotyczyć zasobów ważnych i wzajemnie powiązanych w skali lokalnej, regionalnej lub w skali całego kraju, a więc charakteryzować się wystąpieniem skutków środowiskowych w skali lokalnej, regionalnej lub krajowej. W celu oceny wielkości oddziaływań mogących wystąpić w skutek realizacji projektu postużono się metodą punktową. Ocena ta pozwoliła na sformułowanie wniosków dotyczących skali oddziaływań – od pomijalnej i niskiej, nie wpływającej na stan równowagi przyrodniczej lub warunki życia i bezpieczeństwa ludzi do wysokiej – powodującej całkowitą zmianę warunków równowagi przyrodniczej lub warunków życia i bezpieczeństwa ludzi, w tym wymagającej działań naprawczych lub rekompensacyjnych.

³ znaczące oddziaływanie definiowane wg przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie wraz z aktami wykonawczymi

2. ANALIZA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

2.1. Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego tj. projektu aktu prawa miejscowego określającego przeznaczenie terenów oraz zasady zagospodarowania przestrzennego, w tym możliwości zabudowy terenów. Zakres dokumentu ściśle określają przepisy *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* - projekt planu miejscowego obejmuje ustalenia zawarte w uchwale oraz w części graficznej – na rysunku planu miejscowego, który stanowi jego integralną część.

Projekt planu miejscowego dotyczy obszaru wyznaczonego na załączniku graficznym do uchwały nr XXIV/177/2017 Rady Gminy Paradyż z dnia 12 maja 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż, dla części obrębu Przyłek. Obszar objęty projektem planu miejscowego zmienia ustalenia planistyczne terenów ustalone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż, przyjętym uchwałą nr XXXV/154/2005 Rady Gminy Paradyż z dnia 25 listopada 2005 r. Obowiązujący plan miejscowy obejmuje prawie cały obszar gminy w jej granicach administracyjnych.

Celem sporządzenia analizowanego planu miejscowego jest usankcjonowanie (ujawnienie) istniejących pojedynczych dwóch terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i umożliwienie ich rozwoju, w tym w kierunku usług. Zauważa się jednocześnie, iż ww. zabudowa usytuowana w północnej części planu, stanowi fragment jednostki osadniczej Hieronimów (poza planem usytuowana jest pozostała zabudowa tworząca ww. jednostkę) oraz historyczna osada młyńska (Strzałków) -w części centralnej planu, składająca się z użytkowanego pojedynczego budynku mieszkalnego i budynków gospodarczych. W obydwóch przypadkach grunty pod zabudowę są sklasyfikowane jako użytki „B” – tereny mieszkaniowe. Ponadto plan ma na celu ukształtować strukturę funkcjonalno-przestrzenną obszaru w oparciu o aktualny sposób użytkowania i zagospodarowania tych terenów, wraz z uwzględnieniem uwarunkowań społeczno-ekonomiczno-środowiskowych.

W projekcie dokonano następujących zmian w odniesieniu do stanu planistycznego i stanu zagospodarowania obszaru:

- ujawnienie terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem ich rozwoju w ramach istniejących struktur, w tym realizacji zabudowy usługowej,
- ujawnienie gruntów leśnych zgodnie z ich faktyczną lokalizacją,
- wskazanie aktualnych granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia jest wysokie i średnie i wynosi kolejno 10% i 1%,
- ujawnienie granicy obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015,
- ujawnienie granicy Udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód podziemnych nr 410 „Opoczno”
- ujawnienie istniejących linii elektroenergetycznych średniego napięcia oraz wskazanie ich pasa technologicznego,

W projekcie ustalono obsługę komunikacyjną terenów z istniejącej drogi wewnętrznej zlokalizowanej przy północnej granicy planu (poza obszarem objętym planem). W zakresie ustaleń szczegółowych określono następujące zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenów:

Terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:

- 1) przy lokalizacji zabudowy obowiązuje zachowanie nieprzekraczalnej linii zabudowy;
- 2) maksymalna powierzchnia zabudowy – 45%,
- 3) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 30%,
- 4) wskaźnik intensywności zabudowy – od 0,1 do 0,9.
- 5) ustalono maksymalną wysokość nad poziom terenu projektowanej zabudowy:
 - budynków mieszkalnych - do 10,0 m,
 - budynków usługowych - do 9,0 m,
 - budynków garażowych, gospodarczych i technicznych – do 8,0 m,
 - inne obiekty budowlane – do 10,0 m.
- 6) ustalono geometrie dachów: dachy płaskie, jednospadowe, dwuspadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia w zakresie od 5° do 45°.
- 7) ustalono minimalną powierzchnię działki budowlanej – 1000 m², z wyłączeniem działek wydzielanych pod obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej.

Terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej:

- 1) przy lokalizacji zabudowy obowiązuje zachowanie nieprzekraczalnej linii zabudowy;
- 2) maksymalna powierzchnia zabudowy – 45%,
- 3) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 30%,
- 4) wskaźnik intensywności zabudowy – od 0,1 do 0,9.
- 5) ustalono maksymalną wysokość nad poziom terenu projektowanej zabudowy:
 - budynków mieszkalnych - do 10,0 m,
 - budynków usługowych - do 9,0 m,
 - budynków garażowych, gospodarczych i technicznych – do 8,0 m,
 - inne obiekty budowlane – do 10,0 m.
- 6) ustalono geometrie dachów: dachy płaskie, jednospadowe, dwuspadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia w zakresie od 5° do 45°.
- 7) ustalono minimalną powierzchnię działki budowlanej – 1000 m², z wyłączeniem działek wydzielanych pod obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej.

W zakresie obowiązujących przepisów odrębnych oraz wymogów wynikających z przepisów odrębnych projekt planu miejscowego:

- ustala zakaz:
 - lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
 - prowadzenia działalności powodujących przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii, w szczególności dotyczących wytwarzania hałasu, wibracji, promieniowania, zanieczyszczenia powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, gleby lub ziemi.
- wskazuje aktualne granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia jest wysokie i średnie i wynosi kolejno 10% i 1% oraz ujawnia na ich obszarze zakaz realizacji nowych obiektów budowlanych, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym

- ujawnia granice obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015;
- ujawnienia granice Udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód podziemnych nr 410 „Opoczno”;
- wskazuje na lokalizację całego obszaru objętego planem w granicach Piliczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
- ustala klasyfikację ochrony akustycznej terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów mieszkaniowo-usługowych.

Ustalenia projektu w zakresie odnawialnych źródeł energii

Projekt planu miejscowego nie dotyczy obszarów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: *Plan miejscowy przewidujący możliwość lokalizacji budynków umożliwia również lokalizację mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii⁴ również w przypadku innego przeznaczenia niż produkcyjne, chyba że ustalenia planu miejscowego zakazują lokalizacji takich urządzeń.*

Analizowany projekt planu miejscowego nie zawiera zakazów w zakresie realizacji mikroinstalacji, - w związku z powyższym stanowi dokument stwarzający ramy do realizacji mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych. Rozwój energetyki opartej o mikroinstalacje wytwarzające energię elektryczną i ciepłą na własny użytek stanowi proces nieszkodliwy dla środowiska, pośrednio wpływający pozytywnie na realizację wybranych celów środowiskowych m.in. w zakresie ochrony powietrza, przeciwdziałania negatywnym zmianom klimatycznym, ochrony powierzchni ziemi, w związku z powyższym nie wymaga prognozowania działań minimalizujących negatywne oddziaływanie.

2.2. Ustalenia odnoszące się bezpośrednio do obszarów Natura 2000

Fragment planu miejscowego znajduje się w obszarze Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015. W jego granicach tereny zostały przeznaczone w przeważającej części pod: tereny lasów, tereny rolne. Ponadto plan w części obszaru Natura 2000 ujawnia istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną – w części centralnej planu, dopuszczając jednocześnie jej rozwój, w tym w kierunku mieszkaniowym i usługowym.

Prognoza oddziaływania na środowisko uwzględnia analizy i oceny oddziaływań analizowanego projektu na cele, przedmiot oraz integralność obszarów Natura 2000. Planowany charakter zagospodarowania terenów nie stwarza ram do realizacji inwestycji, których skala i wielkość oddziaływania mogłaby mieć wpływ na

⁴ mikroinstalacja – instalacja odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest nie większa niż 50 kW.

stan oraz integralność obszarów Natura 2000. Plan swymi zapisami ogranicza katalog ew. działalności ze względu na ustanowienie zakazu:

- lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
- prowadzenia działalności powodujących przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii, w szczególności dotyczących wytwarzania hałasu, wibracji, promieniowania, zanieczyszczenia powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, gleby lub ziemi.

2.3. Określenie celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposób ich uwzględnienia

Cele ochrony środowiska, w tym cele ochrony przyrody, ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym znajdują swoje odzwierciedlenie w prawie krajowym i dokumentach powstałych na jego podstawie, określających politykę w zakresie ochrony środowiska. Poniżej określono główne cele obowiązującej polityki ekologicznej Unii Europejskiej oraz krajowe cele szczegółowe wg podstawowych sektorów ochrony środowiska w Polsce wraz ze sposobem ich uwzględnienia w analizowanym dokumencie.

2.3.1. Ochrona bioróżnorodności

Ochrona różnorodności biologicznej jest warunkiem stabilnego funkcjonowania ekosystemów, decyduje o większej ich odporności na niekorzystne czynniki zewnętrzne⁵. Głównym dokumentem w zakresie ochrony bioróżnorodności biologicznej jest „Strategia zrównoważonego rozwoju UE⁶”. Obecnie Unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2030 r., została przyjęta w maju 2020 r. i wyznacza następujące główne cele:

1. Ustanowienie obszarów chronionych na co najmniej 30% powierzchni lądowej i 30% powierzchni morskiej Europy
2. Odtworzenie zdegradowanych ekosystemów na lądzie i na morzu poprzez
 - Wzrost produkcji w systemie rolnictwa ekologicznego i zwiększenie liczby elementów krajobrazu rolniczego przyjaznych przyrodzie
 - Zatrzymanie i odwrócenie trendu spadkowego populacji zapylaczy
 - Zmniejszenie użycia i ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów o 50% do 2030 r.
 - Odtworzenie co najmniej 25 000 km europejskich rzek poprzez przywrócenie do stanu swobodnego przepływu
 - Zasadzenie 3 miliardów drzew

⁵ Założenie to było podstawą uznania ochrony bioróżnorodności biologicznej za jeden z celów unijnej polityki ochrony środowiska. Jest obecnie jednym z priorytetów głównego nurtu polityki unijnej.

⁶ przyjęta w 2001 r. na szczycie przywódców państw Unii w Göteborgu, stanowiąca dokument uzupełniający zaakceptowanej rok wcześniej strategii lizbońskiej. Różnorodność biologiczna jest integralnym elementem wielu dziedzin objętych prawodawstwem unijnym. Cele z nią związane realizują nie tylko uregulowania z zakresu ochrony środowiska, ale także regulacje prawne dotyczące unijnych polityk sektorowych.

3. Odblokowanie 20 mld Euro rocznie na różnorodność biologiczną z różnych źródeł, w tym funduszy UE oraz funduszy krajowych i prywatnych. Zagadnienia dotyczące kapitału naturalnego i różnorodności biologicznej zostaną włączone do praktyk biznesowych
4. Osiągnięcie przez Unię Europejską wiodącej pozycji na świecie w walce z globalnym kryzysem różnorodności biologicznej. Komisja zmobilizuje wszystkie narzędzia działań zewnętrznych i partnerstwa międzynarodowe na rzecz ambitnych nowych globalnych ram różnorodności biologicznej ONZ na konferencji stron Konwencji o różnorodności biologicznej w 2021 r.

Głównym dokumentem określającym cele polityki środowiskowej państwa w zakresie ochrony bioróżnorodności Polski jest „Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020”. Cel nadrzędny stanowi poprawa stanu różnorodności biologicznej i powiązanie jej ochrony z rozwojem społeczno-gospodarczym kraju. Cele strategiczne sformułowano w następujący sposób:

- A. Podniesienie poziomu wiedzy oraz kształtowanie postaw społeczeństwa związanych z włączeniem się do działań na rzecz różnorodności biologicznej.
- B. Włączenie wybranych sektorów gospodarki w działania na rzecz różnorodności biologicznej.
- C. Zachowanie i przywrócenie populacji zagrożonych gatunków i siedlisk.
- D. Efektywne zarządzanie zasobami przyrodniczymi.
- E. Utrzymanie i odbudowa ekosystemów oraz ich usług.
- F. Ograniczenie presji gatunków inwazyjnych i konfliktowych.
- G. Ograniczenie i łagodzenie skutków zmian klimatycznych.
- H. Ochrona różnorodności biologicznej poprzez rozwój współpracy międzynarodowej.

Podstawą unijnej polityki ochrony przyrody są dwa akty prawne: dyrektywa 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków (tzw. dyrektywa ptasia) oraz dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. dyrektywa siedliskowa), na podstawie których funkcjonuje sieć obszarów Natura 2000.

Fragment planu miejscowego znajduje się w obszarze Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015, co zostało ujawnione zarówno w części tekstowej jak i graficznej planu miejscowego. Obszar Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015 to obszar siedliskowy obejmujący dolinę rzeki Czarnej (Malenieckiej) od źródeł do ujścia, z kilkoma dopływami i z przylegającymi do niej kompleksami łąk i stawów, oraz lasami. Jest to największy prawobrzeżny dopływ Pilicy. Obszar doliny rzeki Czarnej jest w niewielkim stopniu przekształcony przez człowieka, dlatego stanowi doskonale zachowane siedlisko dla ptactwa. Obszar charakteryzuje się dużą różnorodnością siedlisk -16 typów – jakie zachowały się w warunkach ekstensywnego użytkowania. W obszarze występują trzy podtypy lasów łąkowych: łągi i zarośla wierzbowe, łągi olszowo – jesionowe, olszyny źródłiskowe. Odcinek źródłowy ma wyraźne cechy wyżynne (występuje m.in. siedlisko mieszanego boru jodłowego) natomiast dolna część doliny ma charakter nizinny (występowanie lasów i zarośli wierzbowych). Obszar ma również istotne znaczenie dla zachowania oraz uzupełnienia obszarów chroniących interesujące siedliska nieleśne. Źródłowy i górny odcinek doliny Czarnej wyróżnia się dużą ilością dobrze zachowanych torfowisk przejściowych oraz łąk trzęślicowych, które są miejscem występowania wielu cenniejszych i chronionych gatunków roślin naczyniowych

Z 14 siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH 260015 – na terenie gminy Paradyż – zostały zidentyfikowane następujące 4 siedliska:

- 2330 Wydmy śródładowe z murawami napaiskowymi,

- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników,
- 6230 Górskie i nizinne murawy bliźniczkowe,
- *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe.

Do głównych zagrożeń w obszarze zalicza się: zanieczyszczenia wód, zmianę sposobu użytkowania terenu, regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zabudowę hydrotechniczną, zaśmiecanie, wędkarstwo, kłusownictwo, uciążliwości komunikacyjne.

Dla obszaru obowiązuje **Plan zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015**, ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 kwietnia 2014 r. zmienionym zarządzeniem z dnia 8 kwietnia 2016 r. (zmieniono załącznik nr 1 i nr 5 do zarządzenia ustanawiającego Plan zadań ochronnych). Plan zadań ochronnych stanowi akt prawa miejscowego.

Tab. 1. Działania ochronne wskazane do realizacji w gminie Paradyż zgodnie z Planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015

Przedmiot ochrony	Nr i nazwa	Zakres prac	Teren realizacji	Termin
SIEDLISKA PRZYRODNICZE				
2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ CZYNNĄ			
	A3 Wycinanie drzew i krzewów z wywiezieniem biomasy (działania fakultatywne*)	zgodnie z załącznikiem nr 5 do zarządzenie (zmienionym zarządzeniem z dnia 8 kwietnia 2016 r.)	gmina Paradyż, obręb Przyłęk, działki nr ewid.: 1362, 1375, 1376, 1377, 1378, 1391, 1836, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2333, 2334, 2335, 2504, 2534, 2559, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2710	Działanie ciągłe do czasu odstąpienia powierzchni
	A5 Kultywatorowanie (działania fakultatywne*)			Działanie coroczne.
	A17 Poinformowanie odpowiednich organów o zalegających odpadach.	Wskazanie odpowiednim organom lokalizacji odpadów.		W razie potrzeb.
	DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z UTRZYMANIEM LUB MODYFIKACJĄ METOD GOSPODAROWANIA			
	B2 Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony (działania obligatoryjne*)	Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe.	Działki ewidencyjne jak powyżej.	Działanie coroczne.
	DZIAŁANIA DOTYCZĄCE MONITORINGU STANU PRZEDMIOTÓW OCHRONY ORAZ MONITORINGU REALIZACJI CELÓW DZIAŁAŃ OCHRONNYCH			
C1 Ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony	Zgodnie z obowiązującą metodyką.	gmina Paradyż, obręb Przyłęk, działka nr ewid. 2587	W 3 i 7 roku od wejścia w życie zarządzenia.	
3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z UTRZYMANIEM LUB MODYFIKACJĄ METODĄ GOSPODAROWANIA			
	B2 Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony.	Prowadzenie prac w sposób uwzględniający charakter siedliska. Przeciwdziałanie utracie ciągłości roślinności w siedlisku.	gmina Paradyż, obręb Przyłęk, działka nr ewid. 1283	Działanie coroczne.

6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe	DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ CZYNNĄ				
	A3 Wycinanie drzew i krzewów z wywiezieniem biomasy (działanie fakultatywne*).	zgodnie z załącznikiem nr 5 do zarządzenie (zmienionym zarządzeniem z dnia 8 kwietnia 2016 r.)	Gmina Paradyż, obręb Przyłęk, działki nr ewid.: 1293; 1381; 1382; 1391; 1392; 2176; 2177; 2178; 2179; 2180; 2181; 2182; 2183; 2185; 2189; 2190; 2191; 2192; 2193; 2194; 2195; 2196; 2216; 2217; 2218; 2219; 2220; 2221; 2222; 2223; 2224; 2225; 2226; 2227; 2228; 2229; 2230; 2231; 2315; 2316; 2317; 2319; 2320; 2321; 2534; 2566; 2567; 2587; 2684; 2766; 2784; 1301.	Działanie coroczne do czasu odstąpienia powierzchni.	
	DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z UTRZYMANIEM LUB MODYFIKACJĄ METOD GOSPODAROWANIA				
	B2 Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony (działanie obligatoryjne*)	Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe.	Działki ewidencyjne jak powyżej.	Działanie coroczne.	
	A2 Koszenie / ścianie z wywiezieniem biomasy (działanie fakultatywne*)	zgodnie z załącznikiem nr 5 do zarządzenie (zmienionym zarządzeniem z dnia 8 kwietnia 2016 r.)	Działki ewidencyjne jak powyżej.	Działanie coroczne.	
	A4 Wypas (działanie fakultatywne*)				
	DZIAŁANIA DOTYCZĄCE MONITORINGU STANU PRZEDMIOTÓW OCHRONY ORAZ MONITORINGU REALIZACJI CELÓW DZIAŁAŃ OCHRONNYCH				
	C1 Ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony.	Zgodnie z obowiązującą metodyką.	Gmina Paradyż, obręb Przyłęk, działka nr ewid. 2784	W 4 i 8 roku od wejścia w życie zarządzenia.	
	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z UTRZYMANIEM LUB MODYFIKACJĄ METOD GOSPODAROWANIA			
		B2 Wskazania do prowadzenia gospodarki leśnej.	Odstąpieni od rębni zupełnych w siedlisku przyrodniczym oraz niewprowadzanie obcych ekologicznie i geograficznie gatunków. Odstąpienie od makro-niwelowania terenu.	Gmina Paradyż, obręb Przyłęk, działki nr ewid.: 1381; 1391	Działanie coroczne.
B1 Wskazania do prowadzenia gospodarki leśnej.		Zgodnie z załącznikiem nr 5 do zarządzenie (zmienionym zarządzeniem z dnia 8 kwietnia 2016 r.)	Działki ewidencyjne jak powyżej.	W razie potrzeb.	
DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ CZYNNĄ					
A16 Ograniczenie ekspansji gatunków	Zgodnie z załącznikiem nr 5 do zarządzenie (zmienionym zarządzeniem z dnia 8 kwietnia 2016 r.)	Działki ewidencyjne jak powyżej.	W razie potrzeb.		

	obcych.	niem z dnia 8 kwietnia 2016 r.)		
	A17 Usunięcie odpadów / śmieci	Wskazanie odpowiednim organom lokalizacji odpadów.	Działki ewidencyjne jak powyżej.	W razie potrzeb.
DZIAŁANIA DOTYCZĄCE MONITORINGU STANU PRZEDMIOTÓW OCHRONY ORAZ MONITORINGU REALIZACJI CELÓW DZIAŁAŃ OCHRONNYCH				
	C1 Ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony.	Zgodnie z obowiązującą metodyką.	Gmina Paradyż, obręb Przyłek, działka nr ewid. 1391.s	W 6 roku od wejścia w życie zarządzenia.
GATUNKI ZWIERZĄT				
1037 Trzepla zielona	Przedmiot ochrony na znanych stanowiskach nie wymaga działań ochronnych związanych z ochroną czynną oraz z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	DZIAŁANIA DOTYCZĄCE MONITORINGU STANU OCHRONY ORAZ MONITORINGU REALIZACJI CELÓW DZIAŁAŃ OCHRONNYCH			
	C1 Ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony	Zgodnie z obowiązującą metodyką	gmina Paradyż, obręb Przyłek, działka nr ewid. 1283	Po wykonaniu działania W1. W 6 roku od wejścia w życie zarządzenia.
	UZUPEŁNIENIE STANU WIEDZY O PRZEDMIOCIE OCHRONY			
	W1 Inwentaryzacja terenowa i uzupełnienie stanu wiedzy.	Zgodnie z załącznikiem nr 5 do zarządzenie (zmienionym zarządzeniem z dnia 8 kwietnia 2016 r.)	W obszarze Natura 2000 na terenie województwa łódzkiego.	Do 5 lat od dnia wydania zarządzenia.
1042 Zalotka większa	W1 Inwentaryzacja terenowa i uzupełnienie stanu wiedzy	Zgodnie z załącznikiem nr 5 do zarządzenie (zmienionym zarządzeniem z dnia 8 kwietnia 2016 r.)	W obszarze Natura 2000.	Do 5 lat od dnia wydania zarządzenia.

*Podział na działania fakultatywne i obowiązkowe dotyczy tylko gruntów wchodzących w skład gospodarstw rolnych.

Analiza projektu planu miejscowego pozwala na stwierdzenie, że żadne z ww. działań ochronnych ujętych w Planie zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015 nie obejmują gruntów znajdujących się w granicach opracowania. Stwierdza się również, że planowany charakter zagospodarowania terenów nie stwarza ram do realizacji inwestycji, których skala i wielkość oddziaływania mogłyby mieć wpływ na cele, przedmiot oraz integralność obszarów Natura 2000.

Ponadto projekt planu znajduje się w **Pilczańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu**, który obejmuje swym zasięgiem część południową gminy Paradyż. Tereny nim objęte podlegają ochronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowych dla możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełniących funkcję korytarzy ekologicznych. Został wyznaczony w 2009 r. na podstawie Rozporządzenia Nr8/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia Pilczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. U. Woj. Łódzkiego z dnia 31 marca 2009 r. Nr 75, poz. 712). Zajmuje powierzchnię 43 790,00 ha i rozciąga się na obszarze gmin: Masłowice, Kobile Wielkie, Żytno, Wielgomłyny, Paradyż, Aleksandrów, Przedbórz, Żarnów.

Na obszarze wprowadzono ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów, w celu zachowania ich trwałości oraz zachowania różnorodności biologicznej:

1) ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych obejmują:

- a) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych oraz sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych,
- b) zachowanie i odtwarzanie stref ekotonowych, celem zwiększania różnorodności biologicznej,
- c) zalesianie i zadrzewianie gruntów mało przydatnych do produkcji rolnej i nieprzeznaczonych na inne cele, z wyłączeniem terenów, na których występują nieleśne siedliska przyrodnicze podlegające ochronie, siedliska gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych z ekosystemami nieleśnymi, a także miejsca pełniące funkcje punktów i ciągów widokowych na terenach o dużych wartościach krajobrazowych,
- d) zachowanie śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw kserotermicznych i napiaskowych,
- e) pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, drzew dziuplastych, części drzew obumarłych, aż do ich całkowitego rozkładu,
- f) wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze, wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem,
- g) utrzymanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków,
- h) zachowanie siedlisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- i) utrzymanie odpowiedniego poziomu wód gruntowych dla zachowania siedlisk wilgotnych i bagiennych;

2) ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów nieleśnych obejmują:

- a) ochronę zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich oraz utrzymanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych,
- b) utrzymanie trwałych użytków zielonych,
- c) zachowanie śródpolnych torfowisk, bagien, oczek wodnych, obszarów wodno-błotnych, wraz z pasem roślinności stanowiącej ich obudowę biologiczną oraz obszarów źródliskowych cieków,
- d) zachowanie siedlisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- e) prowadzenie zabiegów agrotechnicznych z uwzględnieniem wymogów zbiorowisk roślinnych i zasiedlających je zwierząt, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstość i techniki koszenia),
- f) utrzymywanie poziomu wód gruntowych odpowiedniego dla zachowania różnorodności biologicznej,
- g) zachowanie i odtwarzanie korytarzy ekologicznych;

3) ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych obejmują:

- a) zachowanie naturalnych zbiorników wód powierzchniowych, oczek wodnych, starorzeczy oraz obszarów źródliskowych cieków wraz z ich naturalną obudową biologiczną,
- b) utrzymanie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych oraz zbiorników wodnych w postaci pasów, szuwarów, zakrzewień i zadrzewień, jako naturalnej obudowy biologicznej, celem ograniczenia splotu substancji biogennej z pól uprawnych,
- c) prowadzenie prac regulacyjnych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej i w oparciu o zasady dobrej praktyki utrzymania rzek,
- d) zachowanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji organizmów,
- e) zachowanie siedlisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,

- f) zwiększanie retencji wodnej, odtwarzania funkcji obszarów źródłkowych o dużych zdolnościach retencyjnych.

Na Obszarze wprowadzono następujące zakazy:

- a) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- b) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- c) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- d) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- e) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- f) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- g) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Stwierdza się, że projekt planu miejscowego nie stwarza ram do realizacji inwestycji, których skala i wielkość oddziaływania mogłaby mieć wpływ na cele i przedmiot ochrony Piliczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Sposób uwzględnienia w projekcie:

Projekt planu miejscowego ujawnia granice Obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015, w których wskazuję na obowiązywanie przepisów odrębnych. Ponadto plan miejscowy wskazuje na lokalizację planu miejscowego w granicach Piliczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i odwołuje się do obowiązujących w jego terenie przepisów odrębnych. Ustalenia planistyczne nie naruszają przyjętych kierunków ochrony przyrody oraz środowiska, w tym systemu obszarów Natura 2000.

2.3.2. Ochrona powietrza

Europejskie przepisy są nakierowane na eliminację różnych typów zanieczyszczeń pochodzących z wielu źródeł, zarówno stacjonarnych jak i mobilnych, regulują w szczególności:

1. minimalne normy jakości powietrza oraz zobowiązuje do podejmowania działań zaradczych w przypadku, gdy dochodzi do przekroczenia tych norm,
2. obowiązek monitoringu wybranych substancji zanieczyszczających u źródeł emisji,
3. normy dopuszczalnej emisji dla źródeł mobilnych oraz standardy jakości paliw,
4. wymogi harmonizacji metod pomiaru stężenia zanieczyszczeń i strategii monitoringu jakości powietrza krajów członkowskich,
5. zasady dostępu do informacji o jakości powietrza opinii publicznej i wszystkim zainteresowanym stronom.

„Strategia tematyczna dotycząca zanieczyszczenia powietrza” wskazała na potrzebę uproszczenia prawodawstwa w sprawie jakości powietrza. Takim zabiegiem było scalenie w jeden akt prawny kilku wcześniejszych dyrektyw: Dyrektywę 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (tzw. dyrektywa CAFE). Dyrektywa CAFE nie zmienia dotychczasowych dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, uzupełnia ich wykaz o nową substancję – pył zawieszony PM_{2,5}. Normy w zakresie pyłu zawieszzonego PM_{2,5} mają być wprowadzane w życie w okresie 2010-2020. Celem dyrektywy jest również wzmocnienie przepisów dotyczących wdrażania planów i programów, mających na celu osiągnięcie założonych parametrów jakości powietrza. Wytyczne strategii tematycznej są uwzględniane w krajowych programach ochrony powietrza.

Sposób uwzględnienia w projekcie:

Projekt planu miejscowego nie zawiera zasad zagospodarowania przestrzennego, które stanowiłyby zagrożenie dla jakości powietrza atmosferycznego (nie przewiduje się możliwości realizacji obiektów stanowiących znaczące emitory zanieczyszczeń). Ustalenia szczegółowe uwzględniają konieczność stosowania rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych zapewniających zachowanie standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych.

2.3.3. Przeciwdziałanie i łagodzenie zmian klimatu

Przeciwdziałanie zmianom klimatu stało się jednym z najważniejszych celów europejskiej polityki ekologicznej. Zgodnie z zasadą przezorności – fundamentem europejskiej polityki ekologicznej – za celowe uznano ograniczenie emisji gazów szklarniowych, tak by potencjalny wzrost temperatury w skali globalnej nie przekroczył 2°C. Program działań zakłada ustabilizowanie koncentracji gazów szklarniowych w atmosferze, co wymagać będzie redukcji emisji CO₂ o 70% w perspektywie długoterminowej. Zgodnie z ramami polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 r. Komisja Europejska zaproponowała zwiększenie docelowego poziomu redukcji emisji gazów cieplarnianych, z uwzględnieniem emisji i pochłaniania emisji, do co najmniej 55 proc. do 2030 r. w stosunku do poziomu z 1990 r.

Najważniejsze do 2030 r.:

- ograniczenie o co najmniej 40 proc. emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.)
- zwiększenie do co najmniej 32 proc. udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii
- zwiększenie o co najmniej 32,5 proc. efektywności energetycznej

Główne dokumenty unijne tj. *Biała Księga – Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania* (COM Biała Księga 2009), *Strategia UE w zakresie przystosowania się do zmian klimatu* (COM 0216 final, 2016), *Porozumienie paryskie* (Porozumienie paryskie – Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, 2016) mają swoje odzwierciedlenie w polityce krajowej tj. strategiach i działaniach wdrażających, z czego do głównych należą: *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do 2020 r. z perspektywą do 2030 r.* (SPA, 2013), w której wskazano cele i kierunki działań adaptacyjnych dla najbardziej wrażliwych sektorów: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna i obszary chronione, zdrowie, energetyka, budownictwo oraz transport. Wskazano w nim znaczenie miast w procesach adaptacyjnych ze względu na ich wrażliwość na zmiany klimatyczne. *Krajowa Polityka Miejska do 2023 r.* (2015) obliguje samorządy gminne do uwzględniania w swoich działaniach na rzecz ochrony środowiska naturalnego długofalowych korelacji przyrodniczych oraz idei błękitno-zielonej infrastruktury.

Sposób uwzględnienia w projekcie:

Projekt planu miejscowego nie ustala zasad zagospodarowania przestrzennego, umożliwiających lokalizację obiektów, których działalność w sposób stały i długoterminowy mogłaby wpłynąć negatywnie zmiany klimatu; zawiera ustalenia szczegółowe dotyczące gospodarki lokalnej.

2.3.4. Ochrona wód i przeciwdziałanie skutkom suszy

Ochrona wód to jeden z najlepiej rozwiniętych działów unijnej polityki ochrony środowiska. Obecnie głównym instrumentem unijnej polityki w tej dziedzinie jest przyjęta w 2000 r. tzw. „Ramowa dyrektywa wodna (RDW⁷)”. Główne cele europejskiej polityki wodnej:

1. ochrona i poprawa warunków, a gdy to niemożliwe, utrzymanie obecnego stanu ekosystemów wodnych, a także lądowych i podmokłych bezpośrednio uzależnionych od ekosystemów wodnych,
2. propagowanie zrównoważonego korzystania z wody opartego na długoterminowej ochronie zasobów wodnych,
3. podejmowane przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu czystości środowiska wodnego; przedsięwzięcia te powinny prowadzić do ograniczenia emisji i zrzutów substancji szczególnie niebezpiecznych, a w dalszej perspektywie do eliminowania tego typu działalności,
4. stopniowe ograniczenie zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobieganie ich degradacji,
5. dążenie do zmniejszenia skutków powodzi i suszy.

Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych ustalono na mocy art. 4 Ramowej dyrektywy wodnej (RDW). Za cele środowiskowe przyjęto wartości graniczne odpowiadające dobremu stanowi wód, podane w *Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych*, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

Sposób uwzględnienia w projekcie:

Projekt planu miejscowego nie dotyczy obszarów, których sposób zagospodarowania stanowiłby zagrożenie dla stanu i jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym udokumentowanych w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 410 „Zbiornik Opoczno”. Część obszaru objęta planem miejscowym znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, co zostało ujawnione w części graficznej i tekstowej planu miejscowego. Obszar objęty projektem nie dotyczy zdiagnozowanych obszarów zagrożenia suszą.

Analizę celów środowiskowych wskazanych dla poszczególnych jednostek objętych ochroną na podstawie przepisów *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne - zawiera punkt 3.5 niniejszej prognozy dotyczący Analiz stanu środowiska – stosunki wodne*.

2.3.5. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami ma dziś bardzo rozbudowany dział prawa unijnego. Oprócz ogólnych zasad postępowania z odpadami obejmuje on wymogi dotyczące metod i urządzeń usuwania odpadów (np. spalania,

⁷ Kieruje się ona ekologicznym podejściem do oceny stanu wód i planowania gospodarki wodnej. Traktuje wody w szczególności jako czynnik tworzący siedliska, których stan zależy od działań podejmowanych na obszarze całej zlewni.

składowania) oraz uregulowania związane z zagospodarowaniem różnych rodzajów odpadów. Pierwsza dyrektywa ramowa w sprawie odpadów to dyrektywa 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. Przez ponad 30 lat był to najważniejszy akt prawny w tej dziedzinie. Ostatecznie został zastąpiony dyrektywą ramową z 2008 r. Ogólne wymagania w stosunku do gospodarki odpadami nie uległy jednak istotnym zmianom. Dyrektywa wprowadziła jednolite definicje pojęć oraz zobowiązała państwa członkowskie do opracowywania programów gospodarki odpadami. Przede wszystkim ustanowiła hierarchię zasad postępowania z odpadami, wskazując na pierwszym miejscu konieczność zapobiegania powstawaniu odpadów, następnie ich powtórne wykorzystanie, dalej recykling materiałowy, wykorzystanie odpadów jako źródła energii (w procesie spalania), dopiero w ostateczności dopuszczone powinno być ich unieszkodliwianie przez spalanie bez odzysku energii lub deponowanie na składowiskach odpadów. Na poziomie krajowym wytyczne dla gospodarki odpadami są określone w planach wojewódzkich. W województwie łódzkim obowiązuje Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028.

Sposób uwzględnienia w projekcie:

Obszar objęty projektem nie obejmuje obszarów i obiektów systemu gospodarki odpadami natomiast jego ustalenia nie naruszają przyjętych kierunków rozwoju systemów infrastruktury technicznej w zakresie gospodarki odpadami, w tym wytycznych regionalnych. Realizacja ustaleń projektu nie przyczyni się do konieczności rozbudowy systemu gospodarki odpadami.

2.4. Powiązania z innymi dokumentami

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, stanowiący akt prawa miejscowego w zakresie zagospodarowania przestrzennego, jest dokumentem powiązany z dokumentami planistycznymi wyższych szczebli samorządu terytorialnego. Wytyczne do planowania miejscowego stanowią:

- na poziomie regionalnym (województwa) – Plan zagospodarowania przestrzennego województwa,
- na poziomie lokalnym - obowiązujący dokument Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach i inne decyzje określające warunki korzystania ze środowiska, jeżeli zostały wydane w obszarze podlegającym ocenie.

2.4.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego został przyjęty wraz z planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi *uchwałą nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.* Plan określa 9 stref działań, dla których wyznacza cele szczegółowe oraz kierunki rozwoju przestrzennego. Wizja rozwoju województwa 2030+ została sformułowana w następujący sposób: region spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia.

Gmina Paradyż jest położona w strefie funkcjonalno-przestrzennej – zagłębie ceramiczno-budowlane Opoczno-Tomaszów Mazowiecki – obszar nowoczesnego przemysłu materiałów budowlanych, oparty na zasobach surowcowych i wykorzystującego innowacyjne technologie oraz kreatywne rozwiązania w zakresie projektowania i wzornictwa. Gmina Paradyż jest również położona w strefie oddziaływania:

- regionalnego ośrodka miejskiego - biegun wzrostu miasto Piotrków Trybunalski - w 30 km strefie od miasta znajduje się gmina Paradyż,

- subregionalnego ośrodka miejskiego - biegun wzrostu miasto Opoczno i biegun wzrostu miasto Tomaszów Mazowiecki - w 20 km strefie od miast znajduje się obszar gminy Paradyż, strefy oddziaływania łączą się w obszarze gminy.

Gmina znajduje się ponadto w strefie powiązań funkcjonalnych układu bipolarnego Łódź-Warszawa.

W zakresie regionalnych powiązań przyrodniczych, kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu – obszar objęty projektem jest położony poza strefą terenów charakteryzujących się najwyższymi i wysokimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi województwa.

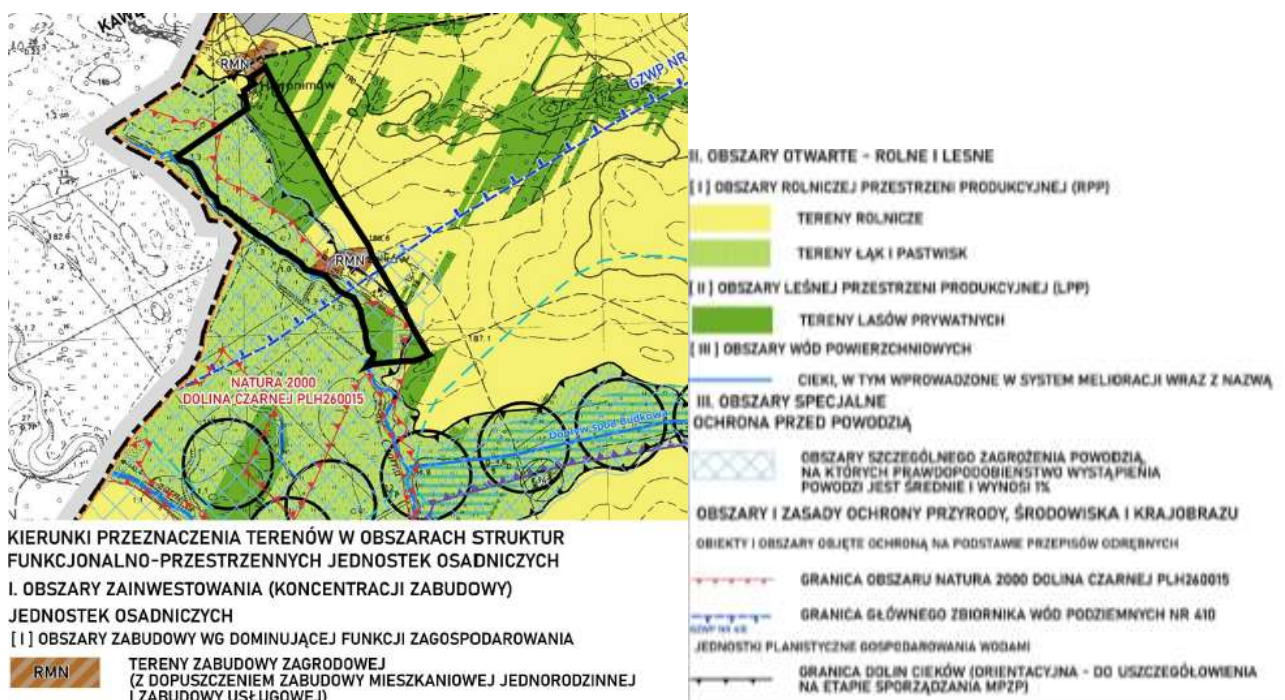
Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Obszar objęty oceną nie dotyczy terenów, na których zostały wyznaczone do realizacji inwestycje celu publicznego o znaczeniu krajowym oraz inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością - uwzględnione w obowiązującym *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, przyjętym uchwałą nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.*

2.4.2. Polityka przestrzenna i planistyczna gminy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż, zostało przyjęte *uchwałą nr XI/68/2019 Rady Gminy Paradyż z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż*. W Studium został wyznaczony przyszły kierunek zagospodarowania przestrzennego terenów: tereny zabudowy zagrodowej (z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej), tereny rolnicze, tereny łąk i pastwisk, tereny lasów prywatnych. Przy czym przez tereny rolnicze należy rozumieć grunty rolne, do których zaliczają się również łąki i pastwiska. Ponadto studium wskazuje w ww. terenie obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, granice obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015, Granica Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 410 oraz wskazują na objęcie planem obszaru znajdującego się w Piliczańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu.

Ryc. 1. Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż

Źródło: projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Przyłęk

Ustalenia Studium w obszarze opracowania:

Polityka przestrzenna gminy Paradyż została rozróżniona na III strefy zagospodarowania przestrzennego oraz III podstrefy zagospodarowania przestrzennego. Strefy zagospodarowania przestrzennego zostały wyznaczone w odniesieniu do głównych kierunków zagospodarowania terenów oraz kierunków dotyczących kształtowania sieci osadniczej. Podstrefy zagospodarowania przestrzennego uwzględniają natomiast główne kierunki zagospodarowania polityk sektorowych. Razem stanowią tzw. typy polityki przestrzennej, zróżnicowane co do przyjętych celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Powyższe tereny zostały zakwalifikowane do I strefy zagospodarowania przestrzennego (strefa I – Centralna Paradyż), dla której projekt Studium wskazują trzy podstrefy: wielofunkcyjnego rozwoju (obręby Paradyż i Wielka Wola), wsparcia rolnictwa (obręby: Popławy-Kolonia, Alfonsów, Kazimierzów, Feliksów) oraz działań pro-środowiskowych (obręby: Przyłęk, Joaninów). Obszar planu znajduje się w całości w strefie I, podstrefie działań pro-środowiskowych. Podstrefa obejmuje najcenniejsze pod względem środowiskowym tereny w gminie. W związku z powyższym, zgodnie ze Studium, w jej granicach przeważają działania związane z ochroną przyrody, środowiska i krajobrazu. W strefie nadal będzie rozwijać się rolnictwo, jednak charakteryzujące się mniejszą intensywnością produkcji rolniczej, niż w pozostałych częściach gminy, ze wskazaniem na rozwój rolnictwa ekologicznego i zrównoważonego oraz rozwój rekreacji krajobrazowej.

Zgodnie ze Studium dla terenów zabudowy zagrodowej (z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej), wskazuje się następujące kierunki i standardy zagospodarowania:

- Realizacja zabudowy zagrodowej kształtującej osiedla wiejskie o funkcji mieszkaniowej, jak i usługowej, gospodarczej, inwentarskiej i produkcyjnej.
- Realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

- Realizacja usług lokalnych oraz produkcji o skali lokalnej, w tym obiektów użyteczności publicznej w formie samodzielnych budynków lub wbudowanych w obiekt o innej funkcji.
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznych w formie m.in. parków, skwerów, elementów poszerzenia ciągów komunikacyjnych.
- Zachowanie istniejących oczek, stawów, zakaz ich osuszania, odwadniania i likwidacji, jeśli nie wymagają tego względy bezpieczeństwa i gospodarki wodnej, przy czym wskazane w części graficznej wody powierzchniowe mają charakter informacyjny (ich szczegółowa lokalizacja oraz granice zostaną doprecyzowane w zamianach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego).
- Realizacja inwestycji celu publicznego - kubaturowych i liniowych.
- Rewaloryzacja i modernizacja istniejącej zabudowy.
- Zachowanie istniejącej i kształtowanie nowej zieleni wysokiej, form zagospodarowania zieleni przydomowej (w ramach możliwości środowiskowych i ekonomicznych) - w szczególności od strony przestrzeni publicznej.
- Zaopatrzenie w podstawowe media, objęcie systemem obsługowym infrastruktury technicznej (m.in. oświetlenie, gospodarka odpadami).
- Dopuszcza się kształtowanie dominant wysokościowych z zachowaniem zasad kompozycji przestrzennej w ramach zespołu zabudowy wsi.

W związku z powyższymi ustaleniami planu nie naruszają ustaleń projektu Studium i wpisują się w wytyczne polityki przestrzennej gminy Paradyż. Projekt planu określa przeznaczenie terenów i zasady zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z dyspozycjami Studium.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Gmina Paradyż jest pokryta obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Na terenie gminy obowiązuje osiem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Plan miejscowy uchwalony 25 listopada 2005 r. obejmuje prawie cały obszar administracyjny gminy Paradyż, pozostałe akty prawa miejscowego (jako odrębne dokumenty) stanowią zmianę jego ustaleń.

Obszar objęty analizowanym projektem dotyczy terenów objętych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż obejmującego obszary w obrębach wsi: Kazimierzów, Popławy Kol., Feliksów, Honoratów, Mariampol, Bogusławy, Wójcin A, Wójcin B, Wójcin, Podgaj, Krasik, Irenów, Joaniów, Stanisławów, Adamów, Solec, Dorobna Wola, Stawowice Kol., Stawowice, Grzymałów, Stawowiczki, Daleszewice, Wielka Wola, Alfonsów, Sylwerynów oprócz działek o numerach ewidencyjnych 58/1, 58/2, 59/1, 59/2 oraz część działki o nr 57; Paradyż oprócz działek z obrębem geodezyjnego Dąbrówka o numerach ewidencyjnych 219/1, 219/2, 221, 222; Przyłek oprócz obszaru pomiędzy odnogami rzeki Czarnej, przyjętego uchwałą nr XXXV/154/2005 Rady Gminy Paradyż z dnia 25 listopada 2005 r. Ustalenia obowiązującego planu miejscowego przeznaczyły tereny pod: trwałe użytki zielone, dolesienia, lasy i zadrzewienia, wody otwarte oraz grunty rolne z zakazem zabudowy.

2.4.3. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach i inne decyzje określające warunki korzystania ze środowiska, istotne z punktu widzenia analizowanego dokumentu

Obszar objęty ocenianym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie dotyczy terenów, dla których wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach lub inną decyzję określającą warunki korzystania ze środowiska, istotną z punktu widzenia analizowanego dokumentu.

3. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO USTALENIAMI PROJEKTU DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO

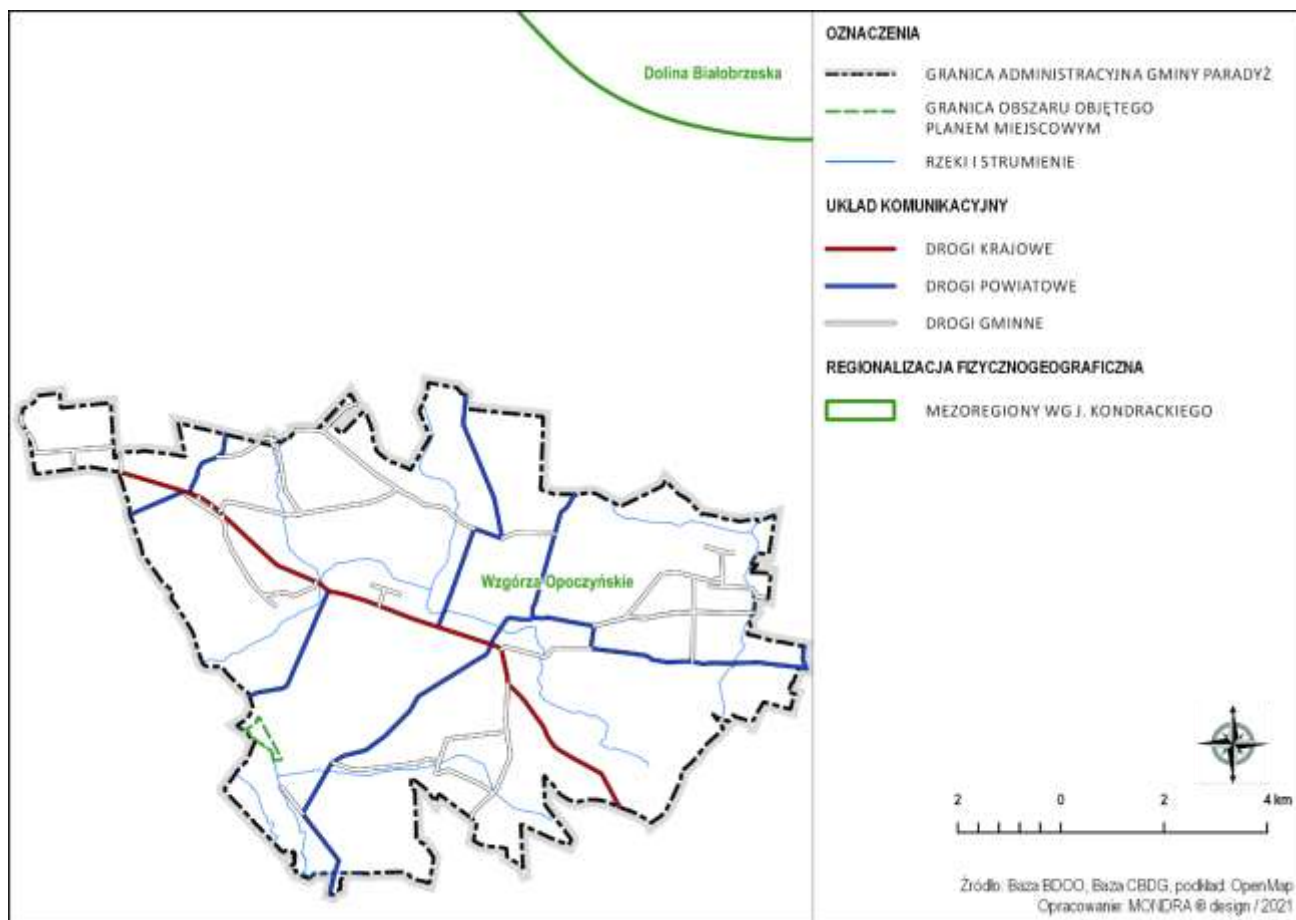
3.1. Położenie geograficzne oraz użytkowanie i zagospodarowanie terenów

Gmina Paradyż jest położona w południowo-wschodniej części województwa łódzkiego. Stanowi jedną z sześciu gmin wiejskich powiatu opoczyńskiego. Pozostałe dwie gminy: Opoczno oraz Drzewica są gminami miejsko-wiejskimi. Gmina Paradyż jest położona na południowy zachód od Opoczna - miasta powiatowego. Obszar objęty projektem dotyczy nieruchomości położonych na granicy strefy zabudowy miejscowości gminnej – Paradyż, położonych bezpośrednio przy drodze powiatowej nr 3118E.

Droga powiatowa nr 3118E stanowi jedną z głównych osi komunikacyjnej miejscowości, łącząc jej centrum ze wsią Wielka Wola na północnym wschodzie oraz wsią Przyłęk na południowym zachodzie.

Według fizyczno-geograficznego podziału regionalnego Polski (Kondracki, 2002) gmina Paradyż wchodzi w skład makroregionu Wyżyny Przedborskiej, będącego częścią podprowincji Wyżyny Małopolskiej. Gmina Paradyż w całości znajduje się w granicach mezoregionu Wzgórza Opoczyńskie (342.12). Mezoregion ten rozciąga się od Diablej Góry (w gminie Aleksandrów), przez Żarnów (Sielecka Góra), Paradyż, Sławno (Sławieńskie Wzgórza) po Opoczno.

Wzgórza Opoczyńskie to północno-zachodnia otoczka Wyżyny Kieleckiej zbudowana głównie ze skał jurajskich, które tworzą dwie płaskie antykliny, rozdzielone synkliną ze skałami okresu kredowego. Na te strukturalne formy są nałożone czwartorzędowe materiały skalne zlodowacenia odrzańskiego. W okolicach wsi Paradyż rozwijają się zjawiska kresowe, które powodują powstawanie zapadlisk. Wzgórza Opoczyńskie sąsiadują od wschodu z Garbem Gielniowskim, od południowego wschodu z Płaskowyżem Suchedniowskim, od południa ze Wzgórzami Łopuszańskimi oraz Płaskowyżem Przedborsko-Małogoskim, obejmując powierzchnią około 1460 km². Region przecinają dopływy Pilicy. Lasy występują na peryferiach regionu, a w jego centralnej części przeważają tereny rolnicze.

Ryc. 2. Położenie geograficzne ogólnego obszaru objętego projektem planu miejscowego
Źródło: opracowanie własne na podstawie państwowych baz danych przestrzennych.

3.2. Budowa geologiczna i grunty

Pod względem geologiczno-strukturalnym obszar gminy Paradyż leży w obrębie północnej części permsko-mezozoicznego obrzeżenia Gór Świętokrzyskich. Istotną rolę w jego budowie geologicznej odgrywają osady jury dolnej mające największą miąższość i zasięg występowania. Poza nimi występują utwory triasu górnego, jury środkowej, a miejscami trzeciorzędu.

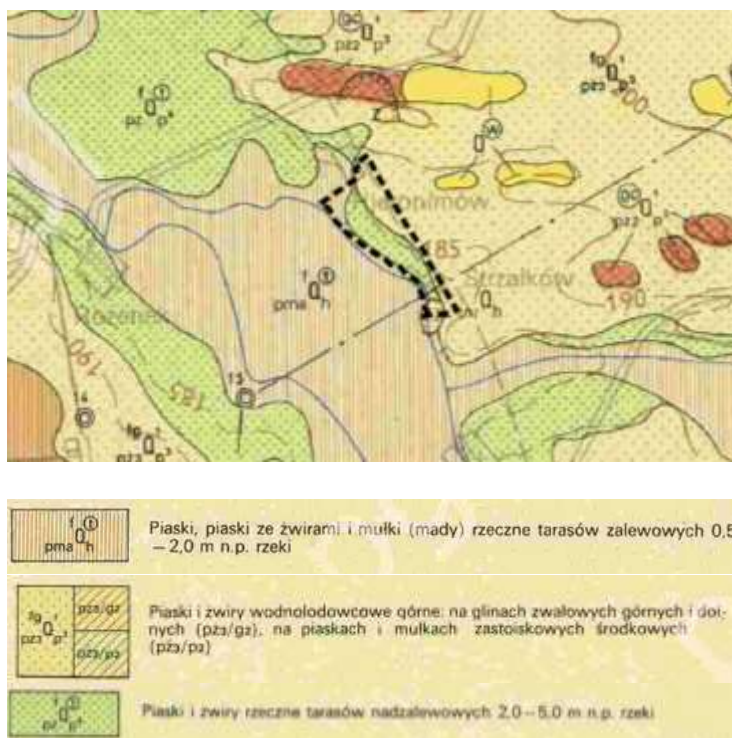
Gmina leży na pograniczu dwóch jednostek tektonicznych: megaantykliny Radoszyc i synkliny Opoczna. W megaantyklinie Radoszyc elementy tektoniczne niższego rzędu kształtują głównie dyslokacje nieciągłe. Jest to bardzo skomplikowany system rowów i zrębów tektonicznych utworzonych z poprzesuwanymi i różnie nachylonymi blokami. W skład megaantykliny Radoszyc wchodzi antyklina Żarnowa i Podlesia oraz rozdzielająca je synklina Bulba - Ruda Maleniecka.

W prekenozoicznej budowie geologicznej biorą udział utwory mezozoiczne od kajpru górnego do oksfordu. Na przełomie kredy i paleogenu wskutek ruchów laramijskich, nastąpiło sfałdowanie i zdyslokowanie omawianego terenu. Podczas całego trzeciorzędu omawiany obszar był lądolodem. Okres trzeciorzędowy zaznaczył się tworzeniem równi i dolin denudacyjnych oraz zapoczątkował powstawanie głębokich dolin rzecznych. Z okresu tego zachowały się jedynie nieliczne zwietrzliny osadów podłoża. Podczas stadiału maksymalnego lądolód skandynawski wkroczył na opisywany obszar dwukrotnie, pokrywając cały obszar gminy i pozostawiając po sobie jeden poziom glin zwałowych i osady wodnolodowcowe. Jego recesja zapoczątkowała procesy prowadzące do uformowania obecnej sieci rzecznej. Podczas zlodowacenia północnopolskiego

kontynuowana była akumulacja w dolinach rzecznych. Intensywne wietrzenie mechaniczne starszych osadów doprowadziło do powstania piasków i mułków peryglacialnych występujących na glinach zwałowych zlodowacenia środkowopolskiego. W pobliżu zboczy wyniosłości podłoża tworzyły się pokrywy zwietrzelinowe wykształcone jako piaski i gliny peryglacialne z gładzikami skał lokalnych. W holocenie nastąpiła początkowo kilkumetrowa erozja dolin rzecznych, a następnie akumulacja tarasów zalewowych. Na wysoczyźnie i na powierzchni tarasów zalewowych nadal rozwijały się procesy wydmotwórcze oraz trwał rozwój młodych dolinek rzecznych.

W profilu jury dolnej zostało wyróżnionych 8 serii litologicznych: seria zagajska i gromadzicka o miąższości od 65 do 120 m (zlepieńce, piaskowce z przeławieniami mułowców i iłowców), seria zarzecka o miąższości około 40 m (piaskowce, iłowce, sydereyty i glinki ogniotrwałe), seria żarnowska (piaskowce z wkładkami piaskowców zlepieńcowatych i mułowców), seria gielniowska i żarnowska (piaskowce, mułowce i łupki), seria gielniowska - rozpoczynająca lias środkowy (piaskowce oraz mułowce zawierające miejscami soczewki sydereytów ilastych), seria bronowicka – zamykająca lias środkowy - o miąższości od 40 do 50 m (piaskowce drobnoziarniste z przewarstwieniami mułowcowymi), seria ciechocińska o miąższości od 60 do 80 m - dzieląca się na podesteriową i esterową (osady mułowcowe z przewarstwieniami sydereytów w stropie) i seria borucicka, kończąca osady liasu (iły, piaskowce z wkładkami mułowców i iłowców oraz piaskowce drobnoziarniste z wkładkami piaskowców żelazistych). Jurę środkową reprezentują osady o łącznej miąższości około 70 m. Budują one fragment południowego skrzydła niecki Opoczna i występują w rejonie Niemojewic i Paradyża. Są to piaskowce wapniste lub dolomityczne, zlepieńce, mułowce, iły i iłowce oraz zlepieńcowate sydereyty ilaste uważane w przeszłości za perspektywiczne dla wystąpień rud żelaza. Jura górna tworzona jest przez osady o miąższości 200-400 m występujące w północnej części obszaru w obrębie niecki Opoczna. Są one reprezentowane wyłącznie przez osady oksfordu wykształcone w postaci wapieni: płytowych, rafowych, marglistych, gąbkowych z krzemieniami oraz margli. Warstwę trzeciorzędową tworzą gliny zwietrzelinowe o miąższości około 10 m, szare, żółte, szarzielone i brunatne z odławkami piaskowców. Osady zlodowaceń środkowopolskich występują na większej części omawianego terenu. Stwierdzono tu dwa poziomy glin zwałowych oraz związane z nimi osady wodnolodowcowe i zastoiskowe (piaski, mułki i iły). Ostatnie zlodowacenia północnopolskie pozostawiły osady piaszczysto-żwirowe tarasów nadzalewowych w dolinach rzeki Czarnej. Do czwartorzędu nierozdzielonego zostały zaliczone eluvia glin zwałowych zajmujące nieduże obszary w rejonie Łysej Góry i Górek Wierzchowskich oraz osady eoliczne. Te ostatnie zajmują znaczne obszary, zwłaszcza w rejonach miejscowości: Dłużniewice, Paradyż, Alfonsów. Holocen reprezentują utwory piaszczysto-żwirowe i mułki tarasów zalewowych cieków przepływających przez gminę. W zabagnionych odcinkach dolin występują piaski humusowe drobno i średnioziarniste. W dolinie rzeki Czarnej Sulejowskiej na odcinku Koliszowy - Sulborowice oraz w dolinie Popławki, odsłaniają się torfy i namuły torfiaste o miąższości od 0,5 m do 2,0 m. Mniejsze powierzchnie zajmują osady torfiaste w rejonie: Alfonsowa oraz Paradyża.

Obszar objęty projektem położony jest na gruntach zbudowanych głównie z piasków i żwirów rzecznych teras nadzalewowych oraz piasków i żwirów wodnolodowcowych. We fragmencie występują również grunty zbudowane z piasków, piasków ze żwirami, mułków (mad) rzecznych teras nadzalewowych (zgodnie z *mapą geologiczną Polski 1:50 000, Arkusz Żarnów i Arkusz Sławno, 1991*). Podłoża tworzą plejstoceńskie piaski żwirowate o genezie wodnolodowcowej.

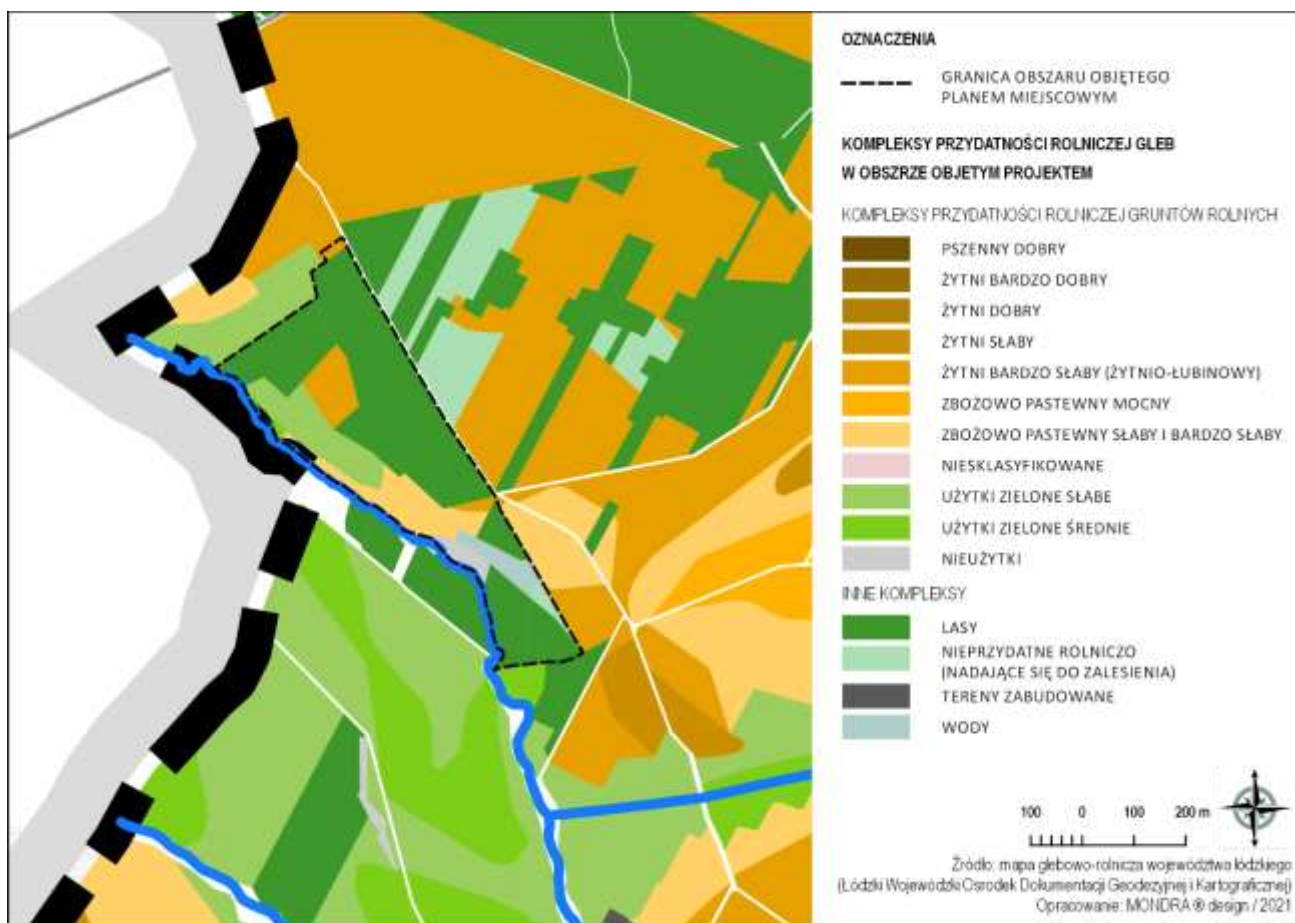

Ryc. 3. Fragment mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000, Arkusz Żarnów i Arkusz Sławno, obejmujący wieś Przyłęk

Piaski i żwiry wodnolodowcowe górne zlodowacenia środkowopolskiego (stadiał maksymalny), powstałe w wyniku akumulacji wodnolodowcowej, stanowią surowiec naturalny – piaski budowlane i drogowe, kruszywo żwirowe, ility dla ceramiki budowlanej. Charakteryzują się wodami porowymi, zwierciadłem najczęściej swobodnym, występującym na głębokości od 2 do 10 m. Ich wodonośność jest zróżnicowana, uzależniona od miąższości osadów piaszczystych. W glinach praktycznie brak warstwy wodonośnej, z możliwością występowania nieciągłych poziomów o nieznacznej zasobności w osadach piaszczystych w obrębie glin.

Grunty te charakteryzują się dobrymi warunkami budowlanymi – piaski i żwiry przeważnie średnio zagęszczone i zagęszczone, gliny twardeplastyczne, półzwarne i zwarte. Warunki budowlane tych gruntów mogą się pogorszyć w obszarach płytkiego występowania zwierciadła wód gruntowych.

Ocenę jakościową gleb na potrzeby rolnictwa zawiera ich podział na kompleksy rolniczej przydatności. W obszarze objętym projektem przeważają tereny sklasyfikowane jako lasy. Część terenów stanowią grunty zaliczone do kompleksów: Zbożowo-pastewny słaby i bardzo-słaby oraz część sklasyfikowano jako użytki zielone słabe, nieużytki, wody.

Ryc. 4. Kompleksy przydatności rolniczej gleb w obszarze objętym projektem planu miejscowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Łódzkiego Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Departamencie Geodezji i Kartografii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego

Udokumentowane złoża kopalin

Pomimo, iż podłoże gminy Paradyż kształtują piaski i żwiry, stanowią surowiec naturalny – piaski budowlane i drogowe, kruszywo żwirowe, ility dla ceramiki budowlanej, pod względem surowcowym obszar gminy jest mało udokumentowany. Złoże przygraniczne „Mariampol – Stok” jest eksploatowane w gminie sąsiedniej – w miejscowości Stok, gm. Mniszków. Prace eksploatacyjne złoża Irenów zostały zaniechane, choć pokłady piasku nie zostały w całości wydobyte. Natomiast w obszarze opracowania oraz w jego bliskim sąsiedztwie nie znajdują się udokumentowane miejsca złóż kopalin.

3.3. Geomorfologia i ukształtowanie terenu

Rzeźba terenu gminy Paradyż jest mało zróżnicowana. Najwyższe kulminacje terenu znajdują się w północnej części gminy, w obrębie Adamów. Na obszarze gminy rozciąga się rozległa wysoczyzna polodowcowa o wysokościach bezwzględnych do 200 m n.p.m., zbudowana z osadów lodowcowych i wodnolodowcowych, rozcięta przez system doliny Czarnej i jej dopływu Popławki na zachodzie oraz przez system doliny Wąglanki na wschodzie.

Obszar objęty projektem planu miejscowego stanowi obszar ukształtowany przez rzekę Czarną przepływającą wzdłuż zachodniej granicy planu – obejmuje fragment jej doliny, z ukształtowaną względnie płaską

powierzchnią z lekkim nachyleniem w kierunku południowo-zachodnim. Teren jest wyniesiony maksymalnie 185m n.p.m.

3.4. Klimat i powietrze atmosferyczne

Warunki klimatyczne

Według regionalizacji klimatycznej Polski opracowanej przez A. Wosia obszar gminy został zaliczony do Regionu Środkowopolskiego, należącego do największych regionów klimatycznych Polski, obejmującego Wyżynę Łódzką, sięgającego na południu po północno-zachodnią część Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, a na północy obejmującego swym zasięgiem Równinę Kutnowską. Region ten charakteryzuje się dużą w stosunku do innych regionów ilością dni z pogodą bardzo ciepłą i pochmurną, lecz bez opadów (średnio prawie 38 dni w roku), a także dni dość mroźnych z dużym zachmurzeniem i opadem (7 dni w roku).

Odmienne miejscowe warunki mikroklimatyczne w gminie panują w dolinach rzek i mniejszych cieków oraz w sąsiedztwie terenów leśnych (w tym w części obszaru objętym niniejszym planem). Formy morfologiczne dolin wpływają na kształtowanie się niekorzystnych warunków klimatycznych (termicznych i wilgotnościowych) z punktu widzenia gospodarki człowieka. Jest to związane z bardzo płytkim zaleganiem wód gruntowych i licznymi podmokłościami. Występuje tu duże prawdopodobieństwo przygruntowych przymrozków i zalegania mgieł, stagnacja chłodnego powietrza tworzy obszary niewskazane dla zabudowy mieszkaniowej, którym należy pozostawić dotychczasowe formy zagospodarowania (trwałe użytki zielone) i nie lokalizować barier utrudniających bądź uniemożliwiających grawitacyjny spływ chłodnego powietrza.

Natomiast kompleksy leśne charakteryzujące się swoistymi warunkami mikroklimatycznymi, niewielkimi wahaniami temperatury, podwyższoną wilgotnością, wpływającymi dodatkowo na klimat terenów przyległych, podnosząc ich walory krajobrazowe i zdrowotne.

Obszar objęty projektem jest położony częściowo w strefach dolin rzecznych – w bezpośrednim sąsiedztwie przepływa rzeka Czarna, ale poza głównymi obszarami przepływu mas powietrza. Warunki mikroklimatyczne obszaru nie odbiegają od ogólnych warunków w gminie.

Jakość powietrza

Gmina wiejska Paradyż jest położona w łódzkiej strefie oceny jakości powietrza w województwie łódzkim. Zgodnie z *Raportem oceny jakości powietrza w województwie za 2019 r.*, sporządzonym w ramach rocznej oceny jakości powietrza – strefa łódzka charakteryzowała się przekroczeniem dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w środowisku, ze względu na ochronę zdrowia. Pod tym względem została zakwalifikowana do klasy C – ustalono przekroczenie poziomów dopuszczalnych PM₁₀ (24h), PM_{2,5} (rok), poziomu docelowego BaP (rok). W zakresie ochrony roślin nie wskazano przekroczenia dopuszczalnych norm środowiskowych.

Obszary przekroczeń PM₁₀ i PM_{2,5} dotyczą przede wszystkim terenów silnie zurbanizowanych (aglomeracja łódzka wraz z terenami otaczającymi, wybrane miasta powiatowe), o gęstej zabudowie, w tym rejonów nieucieplonych, gdzie podstawą ogrzewania jest indywidualne spalanie paliw stałych. Jako główną przyczynę przekroczeń dla PM₁₀ i PM_{2,5} podano emisję związaną z indywidualnym ogrzewaniem budynków. W przypadku benzo(a)pirenu obszar przekroczeń wykracza poza obszary miejskie i dotyczy również terenów podmiejskich oraz większości miast gminnych. Przyczyną przekroczeń jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków. W porównaniu z 2018 r. zaobserwowano znaczące zmniejszenie powierzchni obszarów przekroczeń poszczególnych zanieczyszczeń, a tym samym zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywne stężenia.

W wyniku *rocznej oceny jakości powietrza w województwie łódzkim w 2019 r.* stwierdzono potrzebę realizacji programów ochrony powietrza w obu strefach oceny jakości powietrza w województwie łódzkim, ze względu na kryteria ochrony zdrowia: pył PM₁₀ (24-godzinny), pył PM_{2,5} (rok), B(a)P w pyłe PM₁₀ (rok) oraz ochrony roślin: ozon (AOT40-R5 śr. z 5 lat). W gminie Paradyż działań ochronnych są wymagane ze względu na przekroczenie B(a)P w pyłe PM₁₀ (rok) oraz przekroczenia O₃, ustalone dla całego obszaru województwa.

Jakość powietrza w gminie Paradyż, ze względu na jej rolniczy i leśny charakter, niski stopień antropopresji środowiska, brak znaczących źródeł emisji zanieczyszczeń, przy występowaniu źródeł zanieczyszczeń (zarówno w granicach gminy, jak w jej najbliższym sąsiedztwie) oceniana jest jako dobra, wymagające działań ochronnych głównie w sąsiedztwie dróg o najwyższym natężeniu ruchu komunikacyjnego oraz w obszarach najintensywniej zabudowanych. Gmina charakteryzuje się stosunkowo małym udziałem emisji zanieczyszczeń do atmosfery, ponieważ poza kilkoma wytwórniami i zakładami rzemieślniczymi (największy zakład to „Ceramika Paradyż”) brak tu większych zakładów usługowo-przemysłowych. Głównym lokalnym źródłem zanieczyszczeń są domy ogrzewane indywidualnie oraz drogi o znacznym natężeniu ruchu.

Lokalnie na stan jakości powietrza w gminie ma głównie skala działalności rolniczej. Większe zakłady produkcyjne i hodowlane okresowo stanowią emitory zakłóceń powietrza, związanego z oddziaływaniem akustycznym jak i odorowym. Lokalizacja poszczególnych zakładów w gminie w granicach obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz w znacznym oddaleniu od skupisk zabudowy wiejskiej, nie stanowi problemu ochrony środowiska.

Klimat akustyczny

Decydujący wpływ na klimat akustyczny środowiska gminy Paradyż ma hałas komunikacyjny, emitowany przez środki transportu drogowego, głównie wzdłuż dróg publicznym oraz w mniejszym stopniu hałas przemysłowy. W obszarze opracowania oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują znaczące emitory hałasu. W obszarze objętym projektem znajduje się zabudowa o funkcji mieszkaniowej, wymagająca ochrony akustycznej zgodnie z przepisami odrębnymi. Nie znajdują się tu obiekty będące emitorem hałasu do środowiska a tereny mieszkaniowe nie są narażone na ponadnormatywny hałas emitowany z otoczenia.

Pola elektromagnetyczne

W środowisku występują powszechnie naturalne i sztuczne pola elektromagnetyczne, z czego źródeł sztucznych należą układy wytwarzania, przesyłania i rozdziału energii elektrycznej (stacje transformatorowe, linie energetyczne), stacje radiokomunikacyjne, a także różne odbiorniki energii elektrycznej. W odniesieniu zagadnień zagospodarowania przestrzennego, w tym ochrony środowiska i zdrowia ludzi duże znaczenie mają linie energetyczne wysokich napięć. Ich oddziaływanie na środowisko powoduje określone skutki gospodarczo-przestrzenne w zakresie lokalizacji obiektów i urządzeń, zwłaszcza mieszkalnych, a także przebywania ludzi i zwierząt. Przez obszar projektu planu miejscowego przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia, które zostały uwzględnione w projekcie planu, wraz ze wskazaniem ich pasa technologicznego, w obszarze, którego plan zakazuje lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz zakazuje sadzenia drzew, których naturalna wysokość przekracza 2m.

3.5. Stosunki wodne

3.5.1. Wody powierzchniowe

Gmina Paradyż jest położona w regionie wodnym Środkowej Wisły, w części dorzecza środkowej Pilicy. Prawie w całości jest odwadniana przez Czarną Maleniecką płynącą z południa w kierunku północno-zachodnim oraz jej dopływ Popławkę. Rzeka wyróżnia się gęstą siecią rzeczną oraz skomplikowanymi stosunkami hydrograficznymi, o czym świadczą dwudzielne koryta rzeki, sieć rowów melioracyjnych, starorzecza oraz istniejąca zabudowa hydrotechniczna- stawy i groble.

Wschodnia część gminy jest odwadniana przez strugę -Topolice (Opoczniankę), przepływającą wzdłuż wschodniej granicy gminy, uchodzącą do Wąglanki (dopływ Drzewiczki).

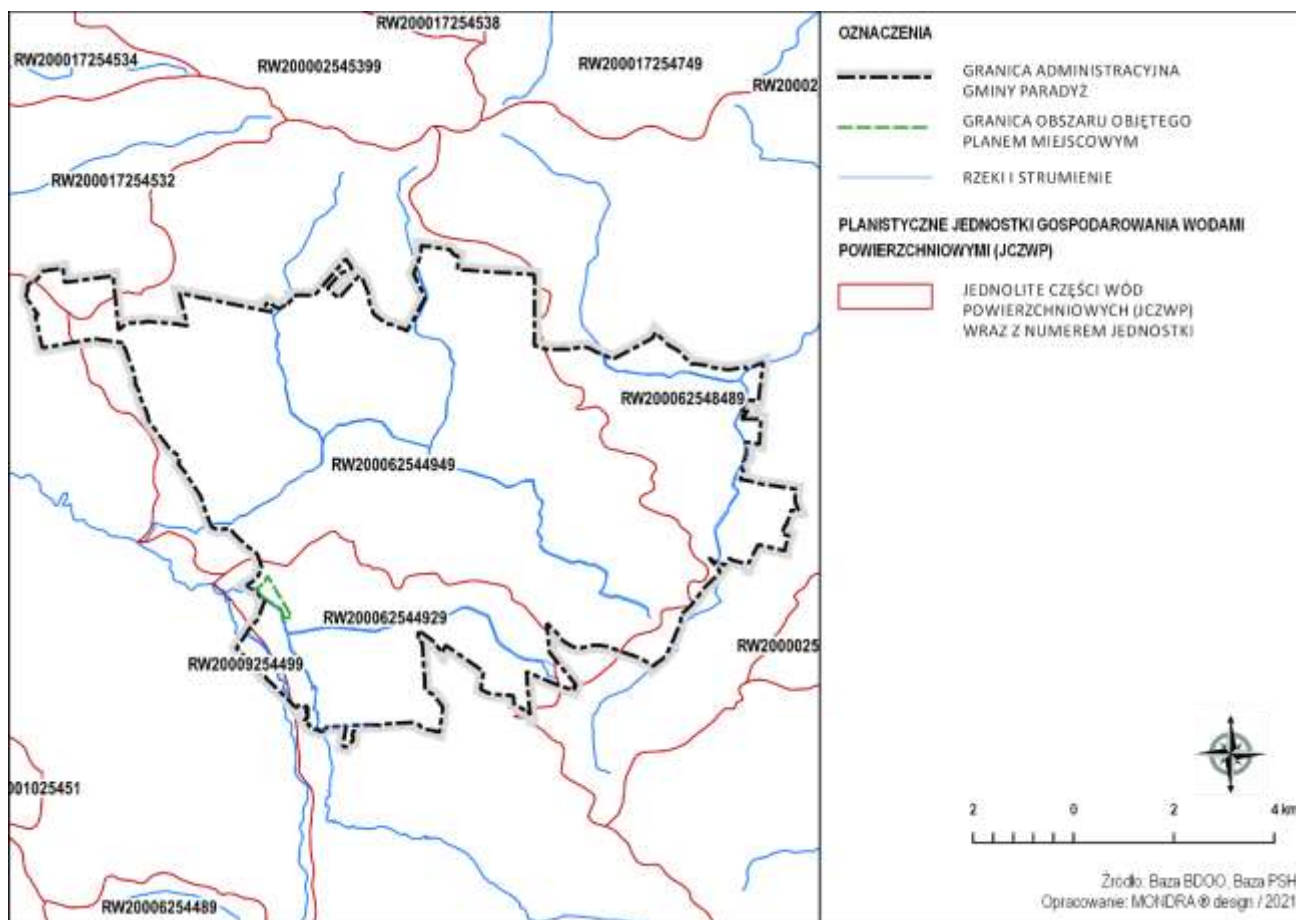
Stosunki hydrograficzne w gminie zostały w znacznym stopniu ukształtowane przez człowieka. Doliny rzek i strumieni w większości są objęte melioracjami. Rowy melioracyjne przez połączenie ich z małymi ciekami spowodowały zmianę gęstości i przebiegu sieci hydrograficznej. Obszar gminy pozbawiony jest jezior. Obszarowe obiekty hydrograficzne reprezentowane są głównie przez małe zbiorniki wodno-retencyjne oraz stawy położone w dolinie rzeki Czarnej. Podmokłości występują głównie w dolinach rzeki Czarnej i północnej części doliny ciek Topolice (Opocznianki). Sieć hydrograficzną uzupełniają niewielkie śródpolne oczka wodne oraz niewielkie zagłębienia bezodpływowe.

Obszar objęty planem miejscowym nie dotyczy terenów wód powierzchniowych (płynących), w bezpośrednim sąsiedztwie przepływa natomiast rzeka Czarna, co zostało uwzględnione w zaproponowanym układzie funkcjonalno-przestrzennym, poprzez przeznaczenie terenów w bezpośrednim sąsiedztwie w przeważającej części pod tereny rolne oraz lasy. Projekt planu na odcinku ok. 30m wzdłuż północnej granicy planu, sankcjonuje istniejącą zabudowę (m.in. budynek dawnego młyna oznaczony na mapie zasadniczej jako „g” – budynek gospodarczy) przeznaczając teren pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługową.

3.5.2. Jednolite części wód powierzchniowych

Ze względów funkcjonalnych, dla potrzeb planistycznych, na terenie kraju zostały wydzielone obszary jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Gmina Paradyż jest położona w zasięgu pięciu planistycznych jednostek gospodarowania wodami, natomiast obszar objęty projektem planu miejscowego jest położony w zasięgu jednostki nr PLRW200062544949 (Popławka), stanowiącą scaloną naturalną część wód powierzchniowych nr SW0711. Typ jednostki – 6 – Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym.

Zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły: Jednolita Część Wód Powierzchniowych Czarna* (PLRW200062544929) stanowi scaloną, niemonitorowaną jednostkę wód powierzchniowych o złej ocenie stanu, ale nie zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Ryc. 5. Zasięg jednolitych części wód powierzchniowych w odniesieniu do granic administracyjnych gminy i lokalizacji obszaru objętego projektem planu miejscowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie państwowych baz danych przestrzennych.

3.5.3. Zasoby wód podziemnych

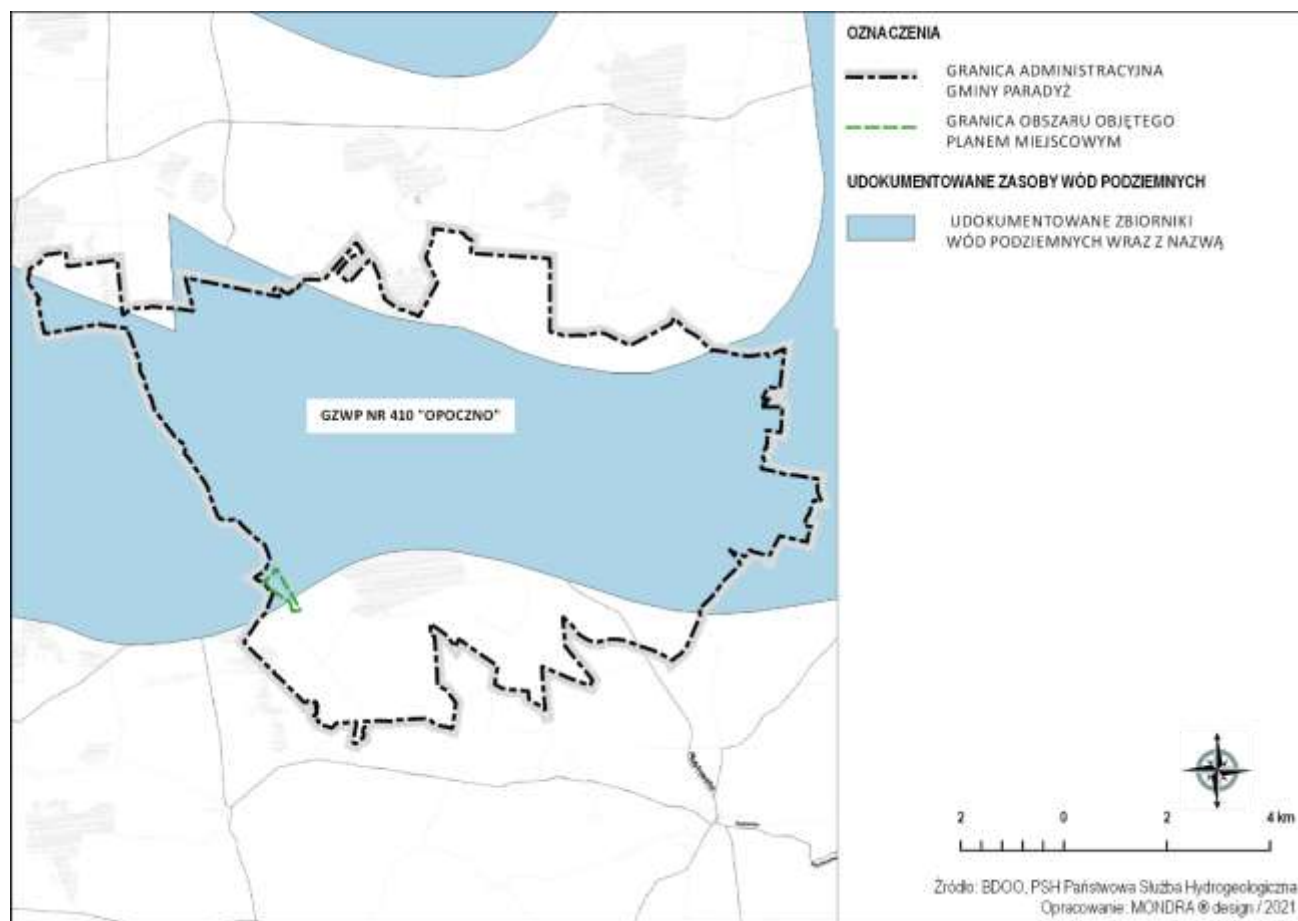
Obszar gminy Paradyż - wg Atlasu Hydrogeologicznego Polski (AHP), opracowanego przez Państwowy Instytut Geologiczny (1995) pod redakcją naukową B. Paczyńskiego - znajduje się w obrębie makroregionu Centralnego (region X środkowomazowiecki). Na obszarze tym główny użytkowy poziom wodonośny znajduje się w utworach czwartorzędu.

Główny użytkowy poziom wodonośny występujący na obszarze gminy Paradyż pochodzi z warstwy utworów wapiennych z okresu jury oraz piasków wodnolodowcowych z okresu czwartorzędu. Obydwa poziomy wodonośne są eksploatowane przez ujęcia komunalne, znajdujące się w miejscowości Paradyż i Honoratów. Czwartorzędowy poziom wodonośny występuje na głębokości do 10 m, natomiast lustro wody poziomu jurajskiego znajduje się na głębokości 10-35 m p.p.t. Znaczna powierzchnia terenów wodonośnych gminy nie posiada lub posiada bardzo słabą izolację od powierzchni ziemi. Słaba izolacja wynika z faktu, że poziomy wodonośne nie są izolowane utworami słabo przepuszczalnymi, które zapewniają odpowiednią ochronę. Poziomy wodonośne czwartorzędowe i jurajskie posiadają kontakt hydrauliczny w rejonie doliny rzeki Czarnej.

Potencjalna zasobność studni wierconych w gminie jest zróżnicowana, w większości średnia lub niska. Najbardziej zasobne tereny to wschodnia część gminy, w której znajduje się gminne ujęcie wód podziemnych

w Paradyżu (zasobność wysoka – 70-120 m³/h). Obszar objęty projektem planu miejscowego jest położony w strefie charakteryzującej się niską potencjalną wydajnością studni wierconych, na poziomie 10-30 m³/h.

Gmina Paradyż jest położona w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 410 „Zbiornik Opoczno”, położonego w dwóch jednostek strukturalnych: obrzeżenia mezozoicznego Gór Świętokrzyskich oraz w południowo-wschodniej części niecki łódzkiej. Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 410 - Zbiornik Opoczno, została sporządzona w 2011 r. (Śmietański i zespół).

Ryc. 6. Zasięg głównych zbiorników wód podziemnych w odniesieniu do granic administracyjnych gminy i lokalizacji obszaru objętego projektem planu miejscowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie państwowych baz danych przestrzennych.

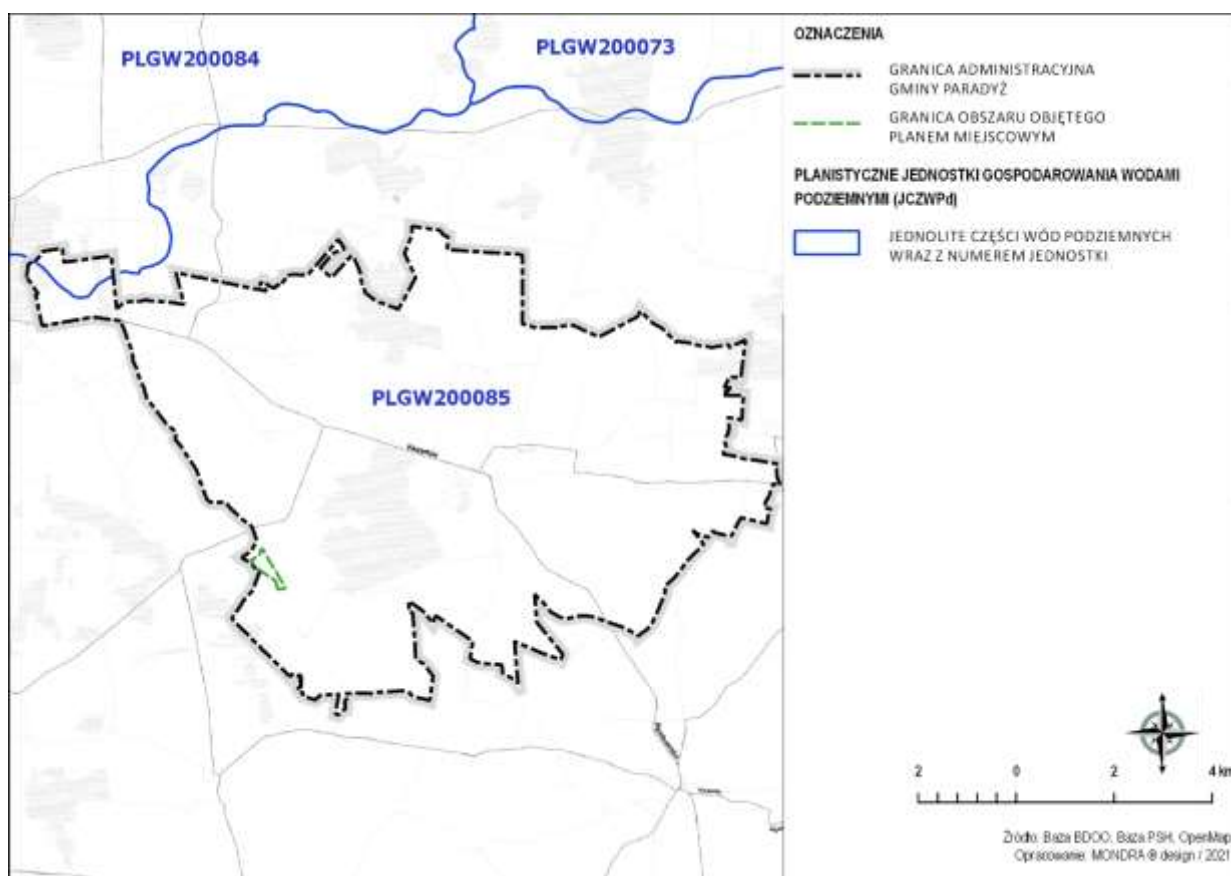
GZWP nr 410 stanowi zbiornik wody o charakterze szczelinowym. Wodoność poziomu jest zmienna, a najwyższe parametry filtracji istnieją w dużych strefach uskokowych z rozwiniętym krasem. Zwierciadło wody jest na ogół swobodne i występuje na głębokości od kilku metrów w dolinach rzecznych nawet do 60 m w strefach wniesień morfologicznych. Liczne wychodnie wapieni i margli sprzyjają bezpośredniemu zasilaniu piętra jurajskiego. Wodoność poziomu jest zmienna, a najwyższe parametry filtracji istnieją w strefach uskokowych i rozluźnień tektonicznych z rozwiniętym krasem, gdzie lokalnie współczynniki filtracji dochodzą nawet do 86,4 m/d. Miąższość poziomu wynosi 100-150 m. Stan wód zbiornika został określony jako dobry (klasa II). Jakość wód w poziomie zbiornikowym jest stabilna i nie wskazuje na występowanie istotnych trendów mogących doprowadzić do niekorzystnych zmian chemizmu ujmowanych wód. Ogólnie większość obszaru zbiornika oraz jego stref zasilania nie są obecnie zagrożone pod względem jakościowym. Wynika to przede wszystkim z dominacji na tym terenie gospodarki rolnej o przewadze średnich i małych gospodarstw

oraz licznych kompleksów leśnych. Zagrożeniem ze strony działalności rolniczej oraz turystyczno-rekreacyjnej może być nieodpowiednia polityka związana z odprowadzaniem lub utylizacją ścieków bytowych oraz niestosowanie się do zalecanych tzw. „dobrych praktyk rolniczych”. Lokalne potencjalne zagrożenie mogą stanowić fermy hodowlane oraz zakłady przemysłowe, które w obrębie zbiornika są nieliczne (koncentrują się głównie w Opocznie).

Na terenach zbiornika, na których stwierdzono brak wystarczającej izolacji poziomej wodonośnej przed czynnikami antropogenicznymi zaprojektowano ochronę GZWP nr 410 przez objęcie obszarem ochronnym powierzchni 183,8 km², przy czym 131 km² znajduje się w obrębie zbiornika, natomiast 51,7 km² – w jego strefie zasilania zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie GZWP. Proponowane formy ochrony są uzależnione od istniejącego i projektowanego zagospodarowania terenu oraz stopnia wrażliwości (odporności naturalnej terenu).

3.5.4. Jednolite części wód podziemnych

Według Ramowej Dyrektywy Wodnej obszarami odniesienia w zarządzaniu zasobami wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Obecny podział wód podziemnych (obowiązujący w latach 2015-2021) dzieli je na 172 jednolite części. Gmina Paradyż jest położona w obrębie Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 85 (prawie cały obszar gminy, w tym obszar objęty projektem planu miejscowego) i 84 (północna część obrębu Honoratów).

Ryc. 7. Zasięg jednolitych części wód podziemnych w odniesieniu do granic administracyjnych gminy i lokalizacji obszaru objętego projektem planu miejscowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie państwowych baz danych przestrzennych.

Jednostka nr 85 - charakteryzuje się występowaniem wód słodkich na głębokości ok. 300-600 m. Wody w utworach czwartorzędowych najczęściej jedna warstwa wodonośna. Poniżej nieciągłego piętra czwartorzędowego znajdują się skomplikowane struktury geologiczne z poziomami: górnourajskim, środkowourajskim, dolnourajskim, górnotriasowym, środkowotriasowym i dolnotriasowym. Stan ilościowy i chemiczny jednostki określany jest na poziomie dobrym. Zasilanie wód podziemnych odbywa się w wyniku infiltracji wód opadowych, w granicach poziomu czwartorzędowego oraz na wychodniach poziomów starszych. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz jednostki są rzeki i inne ciekły powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to rzeka Pilica. Funkcję drenażu pełnią także liczne ujęcia wód podziemnych (wzrostki górnicze w odkrywkach, studnie wiercone i kopane oraz źródła).

3.6. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary zagrożenia suszą

Obszar objęty projektem planu miejscowego ujawnia w części graficznej i tekstowej planu obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% i 10%, - oraz ujawnia na ich obszarze (w części tekstowej) zakaz realizacji nowych obiektów budowlanych, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym.

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Susza jest również naturalnym zagrożeniem o charakterze regionalnym, wywołanym głównie niedoborem opadu w połączeniu z innymi sprzyjającymi czynnikami (*Institut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB*). Obszar gminy Paradyż nie stanowi obszaru zagrożonego suszą w skali krajowej, jednak ze względu na zmiany klimatyczne, wszelkie działania z zakresu zagospodarowania przestrzennego powinny uwzględniać (w zakresie swojej właściwości) konieczność retencjonowania wód oraz racjonalne zagospodarowanie zasobów wodnych.

3.7. Różnorodność biologiczna i powiązania ekologiczne

3.7.1. System przyrodniczy, fauna i flora

Według geobotanicznego podziału Polski, obszar gminy Paradyż jest położony w prowincji Niżowo-Wyżynnej, podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, działu Wyżyn Południowopolskich, Krainy Wyżyn Środkowomałopolskich, okręgu Wzgórz Opoczyńsko-Łopuszańskich.

Obszar gminy Paradyż charakteryzuje się niskim poziomem lesistości. Związane jest to z faktem, iż teren ten podlegał intensywnemu wylesianiu dla potrzeb rolnictwa. Lasy poza kilkoma większymi kompleksami (południowa część sołectwa Feliksów, północna część sołectwa Przyłek, północna i południowa część sołectwa Daleszewice oraz północno-wschodnia część sołectwa Stawowiczki) nie tworzą dużych kompleksów, lecz występują wyspowo. Na terenie gminy Paradyż występują obszary podmokłe i torfowiska.

Zasadniczy zrąb flory tego obszaru tworzą gatunki wielu elementów geograficznych, wśród których dominujący charakter mają rośliny szeroko rozpowszechnione w północnej i środkowej Europie. Wiele jest tu gatunków o charakterze euro-syberyjskim (borówka czarna, siódmaczek leśny inne gatunki runa leśnego lasów sosnowych i mieszanych, z drzew: sosna zwyczajna i jarzab pospolity). Na wilgotnych łąkach, bagnach i torfowiskach spotyka się wiele roślin północnych (skrzyp błotny, turzyca bagienna, kilka gatunków mchów, gwiazdnica długolistna i bagno zwyczajne). Najliczniej jednak reprezentowane są gatunki mające swoje centrum występowania w Europie Środkowej (buk zwyczajny, grab pospolity, dąb szypułkowy, lipa szerokolistna i klon zwyczajny, z roślin zielnych należy wymienić: turzyce palczastą, zawilec gajowy i szczyr trwały).

Zgodnie z Czerwoną Księgą Roślin Województwa Łódzkiego⁸ na obszarze gminy Paradyż znajduje się stanowisko siedliska dąbrowy świetlistej (*Potentillo albae* – *Quercetum*).

Najwyższymi walorami przyrodniczymi charakteryzują się tereny położone w dolinie rzeki Czarnej. Obszar ten jest w niewielkim stopniu przekształcony przez człowieka, dlatego stanowi doskonale zachowane siedlisko dla ptactwa. Obszar charakteryzuje się dużą różnorodnością siedlisk – zinventaryzowano tu 16 typów siedlisk, jakie zachowały się w warunkach ekstensywnego użytkowania terenów. Źródłowy i górny odcinek doliny Czarnej wyróżnia się dużą ilością dobrze zachowanych torfowisk przejściowych oraz łąk trzęślicowych, które są miejscem występowania wielu cenionych i chronionych gatunków roślin naczyniowych. Ze względu na swoje walory przyrodnicze obszar został objęty ochroną w ramach sieci Natura 2000.

Świat zwierząt na większości obszaru gminy Paradyż nie jest bogaty. Można tu wymienić gatunki szeroko rozpowszechnione na kontynencie euroazjatyckim (ssaki: zając szarak, kuna leśna, sarna, dzik; z ptaków: sójka, dzwonec, świergotek łąkowy i drzewny, słowik rdzawy, kaskawa, kulczyk i dzięcioł polny). Występują też gatunki o charakterze południowym, reprezentowane głównie przez bogaty świat owadów. Najbardziej zróżnicowaną cześć gminy pod względem fauny jest obszar Natura 2000 – Dolina Czarnej stwierdzono występowanie 15 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Istotna w skali kraju jest populacja przepłatki aurinii, związanej z łąkami trzęślicowymi i wilgotnymi psiarzami. Rzeka Czarna, w niewielkim stopniu przekształcona przez człowieka, stanowi doskonale zachowane siedlisko takich gatunków jak bóbr, wydra czy trzepla zielona zaś torfowiska i glinianki na terenie ostoi mają znaczenia dla utrzymania zasięgu zalotki większej na terenie województwa. Ponadto w granicach obszaru stwierdzono 10 gatunków bezkręgowców z Czerwonej Listy. Ostoja jest kluczowa dla zachowania w centralnej i południowej Polsce dwóch z tych gatunków – dostojki akwilonaris i modraszka bagniczka.

Podsumowując flora i fauna gminy są najbardziej zróżnicowana w dolinie rzeki Czarnej. Na pozostałym terenie gminy niczym nie wyróżnia się na tle okolicy czy regionu, reprezentowana jest przez gatunki związane z gospodarką człowieka i siedliskami silnie przez niego przekształconymi.

W obszarze objętym projektem, przeważają zbiorowiska roślinne związane z uprawami polowymi oraz zbiorowiska leśne wraz z powiązaną z nimi faunom. W obszarze występują siedliska segetalne – wytworzone w wyniku działalności człowieka sztuczne siedliska do uprawy roślin – pola uprawne. Roślinom uprawnym towarzyszą inne rośliny segetalne (popularnie zwane chwastami). Wśród chwastów dominują rośliny jednoroczne oraz odporne na zabiegi rolnicze gatunki bylin. W obszarze objętym projektem występują zwarte zbiorowiska leśne. Wzdłuż południowej granicy planu, w sąsiedztwie rzeki (Czarnej), występują także lokalne skupiska drzew i krzewów. W części centralnej zlokalizowany jest sztuczny zbiornik – staw związany z hodowlą ryb słodkowodnych.

3.7.2. Formy ochrony przyrody i powiązania ekologiczne

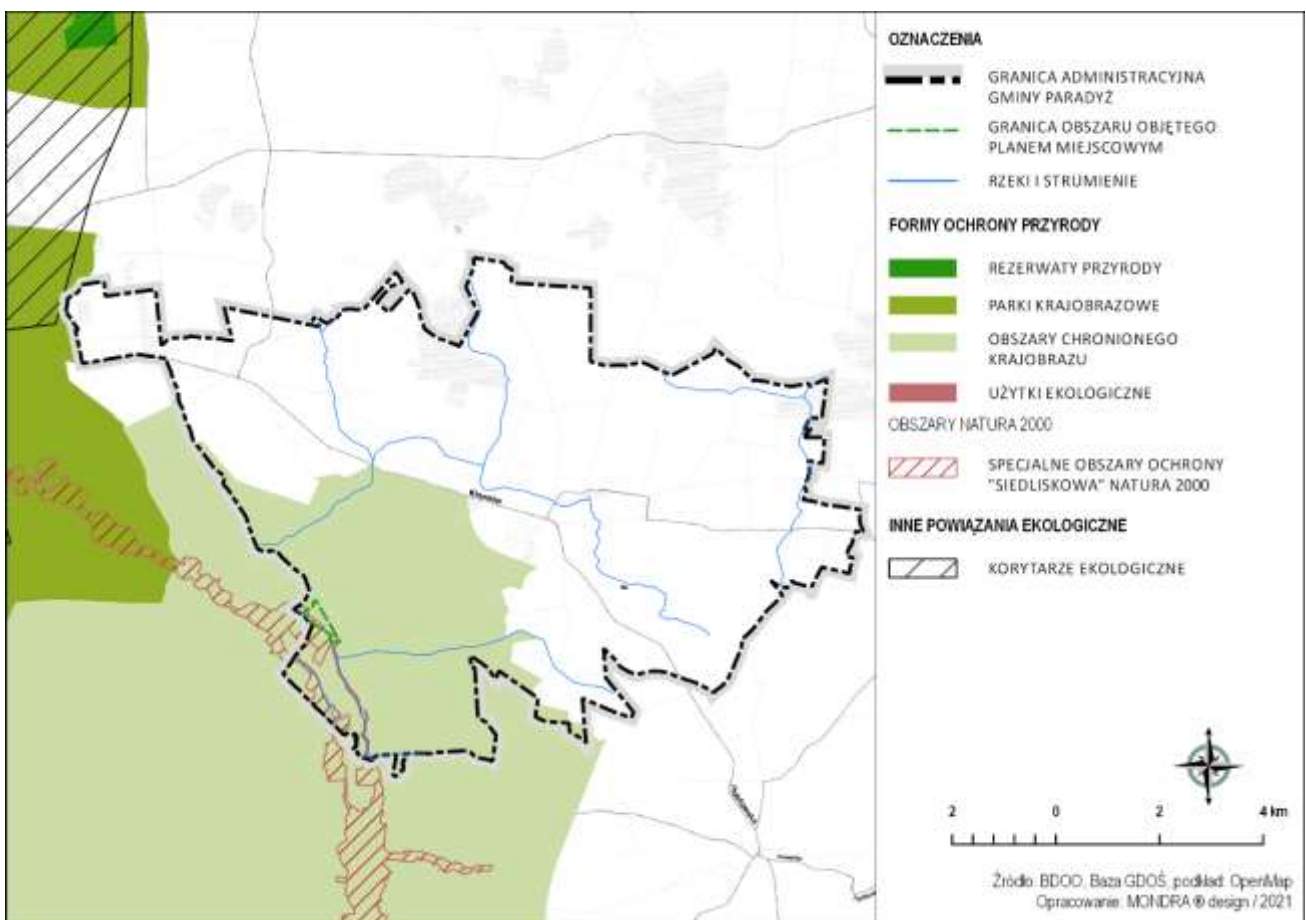
Obowiązujący w Polsce system obszarów chronionych, zgodnie z przepisami *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* obejmuje 10 rodzajów form ochrony przyrody. W granicach gminy Paradyż występują następujące formy ochrony przyrody:

⁸ Czerwona Księga Roślin Województwa Łódzkiego, Zagrożone rośliny naczyniowe, Zagrożone zbiorowiska roślinne, R. Olczak, Ogród Botaniczny w Łodzi, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2012,

Ryc. 8. Struktura lasów w obrębie Paradyż

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż, uchwała nr XI/68/2019 Rady Gminy Paradyż z dnia 30 grudnia 2019 r.

Ryc. 9. System obszarów objętych formami ochrony przyrody w odniesieniu do granic administracyjnych gminy Paradyż i lokalizacji obszaru objętego projektem planu miejscowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie państwowych baz danych przestrzennych.

Ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów regulują przepisy odrębne tj. *ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz rozporządzenia Ministra Środowiska: *z dnia 6 października 2014 r. w spra-*

wie ochrony gatunkowej zwierząt, z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin oraz z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

W obszarze opracowania nie są zlokalizowane obszary objęte ww. ochroną prawną (niezinwentaryzowane) jednak nie można wykluczyć ich występowania.

3.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki

Na terenie gminy Paradyż znajdują się obiekty i obszary objęte prawną ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków nieruchomości województwa łódzkiego. Wśród obiektów architektury i budownictwa znajdują się obiekty sakralne (kościół parafialny), zlokalizowane w Paradyżu i Wójcinie oraz dawne założenia dworskie w tym parki. Spośród obiektów wpisanych do rejestru zabytków wyróżnia się zespół klasztorny Bernardynów uzupełniony przez obiekty takie jak: kościół, klasztor, krużganki oraz park, które razem tworzą cenny układ urbanistyczny o wysokich walorach krajobrazowych. Obszary zabytkowe reprezentowane są również poprzez dawne parki dworskie zlokalizowane w Solcu, Stawowiczkach oraz Wielkiej Woli.

Zgodnie z analizą przeprowadzoną w ramach aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż (2019 r.) - ewidencja zabytków gminy Paradyż wymaga dostosowania formy oraz treści do obecnych kryteriów zawartych w *ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* oraz aktualizacji, ponieważ część obiektów w niej figurująca już nie istnieje. Karty ewidencyjne należy zweryfikować oraz zaktualizować w części dotyczącej m.in. granic zabytkowych układów ruralistycznych.

Obszar objęty projektem planu miejscowego nie dotyczy obiektów i obszarów zabytkowych objętych formami ochrony zabytków oraz innych obiektów i obszarów o wartościach zabytkowych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków lub wskazanych w polityce przestrzennej gminy do ochrony konserwatorskiej.

Obszar planu nie dotyczy krajobrazów kulturowych wymagających ochrony konserwatorskiej.

3.9. Odporność środowiska na degradację oraz zdolność do regeneracji

Termin odporność środowiska został wprowadzony do badań nad środowiskiem przyrodniczym wraz z teorią systemów, dlatego też definicje odporności środowiska przedstawiane są w ujęciu systemowym i w pierwotnym rozumieniu odnoszą się do ekosystemu. Na poziomie ogólnym środowisko charakteryzuje jego stabilność, która definiowana jest przez „trwałość systemu w warunkach niezmiennego otoczenia oraz zdolność do powrotu do stanu oryginalnego po zakończeniu oddziaływania zakłócających czynników zewnętrznych”. Odporność środowiska na degradację to progowa wartość parametrów otoczenia systemu przyrodniczego, przy której system się nie zmienia lub zmiany są odwracalne po ustaniu zakłócenia. Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono ocenę odporności na degradację i zdolności do regeneracji poszczególnych komponentów środowiska w zakresie możliwych oddziaływań w obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Tab. 2. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji wybranych komponentów środowiska

Komponent środowiska	Rodzaj oddziaływania	Odporność na degradację	Zdolność do regeneracji
Powietrze atmosferyczne	- zmiana parametrów jakościowych	umiarkowana - łatwość absorpcji zanieczyszczeń	wysoka - niewielka ilość skupisk zanieczyszczeń, - dogodne położenie mikroklimatyczne
Klimat akustyczny	- natężenie pola	wysoka - obszar planu stanowi w większości grunty użytkowane rolniczo i tereny lasów, z dala od znaczących emitatorów hałasu, -	wysoka - niewielka ilość emitorów zakłóceń - presja kończy się wraz z ustaniem źródła zanieczyszczenia
Wody podziemne	- zanieczyszczenie zwierciadła wód podziemnych, - zanieczyszczenie użytkowego poziomu wodonośnego w obszarze GZWP	umiarkowana - brak izolacji warstw poziomów wodonośnych, zasilanie poziomu wodonośnego wodami opadowymi poprzez infiltrację powierzchniową	wysoka - wysoka możliwość zasilania i wymiany wody - dobry stan zasobów wód podziemnych nie wymagający nadzwyczajnych działań ochronnych
Powierzchnia ziemi	- zanieczyszczenie substancjami obcymi - degradacja mechaniczna i chemiczna profilu glebowego	umiarkowana - podłoże przepuszczalne	umiarkowana - brak znaczących emitorów zanieczyszczeń - długi czas rozkładu mikrobiologicznego niektórych substancji
Bioróżnorodność	- ilościowa i jakościowa degradacja siedlisk	wysoka - siedliska odporne na czynniki antropopresji (które w niniejszym obszarze stanowią wyłącznie dwa skupiska zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej), w tym zbiorowiska synantropijne towarzyszące zabudowie .	wysoka - ze względu na przewarżający charakter terenu (grunty leśne, rolne – w tym częściowo w uprawie), sąsiedztwo rzeki, przewiduje się dalszą ekspansję gatunków roślin i zwierząt występujących w obszarze (plan nie przewiduje większego oddziaływania na stan środowiska niż obecny – oddziaływanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej)

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy stanu środowiska.

Ocena zdolności środowiska do regeneracji, czyli jego powrotu do stanu zbliżonego do tego, jaki występował przed wystąpieniem presji na środowisko, umożliwia określenie komponentów odpornych oraz mało odpornych, wymagających działań ochronnych lub naprawczych. Tereny objęte projektem są położone w obszarze charakteryzującym się umiarkowaną i wysoką odpornością i zdolnością do regeneracji poszczególnych elementów środowiska, nie wymagają one nadzwyczajnych działań ochronnych lub naprawczych:

- powietrze atmosferyczne, nie będące pod wpływem znaczących lokalnych emitorów zanieczyszczeń,
- klimat akustyczny, nie będący pod wpływem znaczących zakłóceń, ograniczonych do hałasu z istniejących zabudowań,
- powierzchnia ziemi stanowiąca w większości tereny gruntów rolnych i leśnych z miejscowo występującą zabudową mieszkaniową,
- wody podziemne, o dobrym jakościowym i ilościowym stanie, charakteryzujące się wysoką możliwością zasilania i wymiany wody, pomimo braku izolacji wody podziemne nie są narażone na znaczące źródła zanieczyszczeń antropogenicznych.

Niską odpornością na degradację odznacza się w powietrze atmosferyczne, łatwo absorbujące zanieczyszczenia jednak ze względu na położenie terenów w obszarze o niewielkim zanieczyszczeniu, ilości potencjalnych źródeł zanieczyszczeń oraz ze względu na położenie w obszarze o dogodnych warunkach topoklimatycznych, ocenia się odporność komponentu jako umiarkowaną a jego do zdolność do regeneracji na poziomie wysokim. Powierzchnia ziemi, która teoretycznie stanowi komponent o niskiej odporności na degradację (przepuszczalne podłoże), ze względu na częściowe położenie w strefie prowadzenia gospodarki rolnej stanowi, komponent podlegający ciągłym przeobrażeniom – w kierunku rolniczym, co warunkuje jej umiarkowaną odporność oraz zdolność do regeneracji. Wody podziemne charakteryzują się umiarkowaną odpornością na degradację, ze względu na ich związek z powierzchnią ziemi (zasilanie poprzez infiltrację powierzchniową), co jednocześnie warunkuje ich wysoką zdolność do regeneracji, ponieważ charakteryzują się wysoką możliwością zasilania i wymiany wody.

4. IDENTYFIKACJA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW OBJĘTYCH FORMAMI OCHRONY PRZYRODY

Obszar objęty projektem nie należy do wymagających konkretnych interwencji na rzecz poprawy jakości środowiska, nie dotyczy terenów zdegradowanych lub zagrożonych oddziaływaniem pochodzenia naturalnego, nie znajduje się pod wpływem znaczących emitorów zanieczyszczeń. Obszar objęty projektem dotyczy terenów położonych częściowo w strefie doliny rzeki Czarnej o przeważającym charakterze wykorzystania rolno-leśnym. Miejscowo występują również wykorzystanie na cele mieszkaniowe jednorodzinne (dwa pojedyncze tereny). Z powyższego wynika zatem, iż środowisko podlegające przekształceniom przez człowieka głównie w kierunku rolniczym. W obszarze za główne problemy i zagrożenia ochrony środowiska można uznać:

- zagrożenie zanieczyszczeniem gleby i wód, w przypadku prowadzenia nieracjonalnej gospodarki rolnej – m.in. używanie zbyt dużej ilości nawozów na gruntach ornych, mogące spływać powierzchniowo do rzeki Czarnej;
- modernizacja i rozbudowa gospodarki wodno-ściekowej w sposób najbardziej efektywny, zarówno gospodarczo, jak i środowiskowo.

5. ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu dotyczą analizy tzw. „opcji zerowej” – określenia zmian środowiska w przypadku braku realizacji planowanych działań. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska, w tym dobór metod prognozowania tych zmian, jest uwarun-

kowana podstawowymi funkcjami, jakie są przypisane danemu dokumentowi w obowiązującym systemie prawnym. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala przeznaczenie terenów oraz zasady ich zagospodarowania, w tym zabudowy.

W obszarze oceny obowiązuje miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego, który przeznaczają tereny pod trwałe użytki zielone, dolesienia, lasy i zadrzewienia, wody otwarte oraz grunty rolne z zakazem zabudowy.

Nowy dokument ma na celu ustanowienie podziału funkcjonalno-przestrzennego obszaru zgodnie z obecnym sposobem zagospodarowania i sposobem wykorzystania gruntów, a także ujawnienie w granicach planu obszarów w których obowiązują ograniczenia w wykorzystaniu oraz zainwestowaniu gruntów wynikających z przepisów odrębnych. Powyższe zmiany podyktowane są koniecznością aktualizacji dokumentu wynikającą ze szczegółowych analiz z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w wyniku których podjęto decyzję dotyczącą przedmiotowej zmiany. W przypadku nie przyjęcia analizowanego dokumentu zagospodarowania i użytkowania terenów i związane z tym przekształcenia środowiska, będą realizowane w oparciu o obowiązujące ustalenia planistyczne – tereny będą użytkowane na cele rolnicze i leśne. Istniejące siedliska zabudowy mieszkaniowej nie mogą się rozwijać (zakaz realizacji budynków). Środowisko przyrodnicze obszaru będzie nadal przekształcane w kierunku rolniczym – uprawy polowe oraz hodowla ryb (w stawie). Występujące będą podstawowe czynniki antropopresji związane z prowadzoną gospodarką rolną oddziałujące bezpośrednio na powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi oraz pośrednio i w sposób skumulowany na wody podziemne. Negatywny wpływ będzie się wiązał z oddziaływaniem na ludzi i dobra materialne, ponieważ projektowany dokument ma na celu umożliwienie realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w ramach istniejących już siedlisk (ujawnienie zabudowy).

Tab. 3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu

Lp.	Komponent środowiska	Potencjalne zmiany stanu środowiska
1	Bioróżnorodność, miejscowa fauna i flora	Dalsze rolnicze wykorzystanie gruntów (uprawy polowe, hodowla ryb), brak wpływu na stan bioróżnorodności gminy.
2	Powietrze i klimat	Dalsze rolnicze wykorzystanie gruntów (uprawy polowe, hodowla ryb), utrzymanie istniejących zagrod, w konsekwencji czego zanieczyszczenie powietrza jak i wpływ na klimat będzie związane bezpośrednio z prowadzoną działalnością rolniczą - w skali niestanowiącej zagrożenia dla jakości powietrza i klimatu akustycznego gminy.
3	Powierzchnia ziemi	Mechaniczne przekształcanie profilu glebowego, lokalne zmiany ukształtowania terenu, utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy.
4	Wody powierzchniowe i podziemne	Wzrost potencjalnej presji powierzchniowej na stan jakościowy zasobów wód podziemnych – czynniki antropopresji o niskiej skali zagrożenia w skali gminy.
5	Zasoby naturalne	-
6	Ludzie i ich mienie	Ograniczenie możliwości rozbudowy istniejących siedlisk mieszkaniowych. Brak przepisów miejscowych dotyczących ochrony akustycznej. Brak wskazania obszarów szczególnego zagrożenia powiadzią.
7	Zabytki	-
8	Krajobraz	Utrzymanie istniejącego charakteru krajobrazu – obszar otwartych terenów rolnych (wykorzystywanych głównie w kierunku upraw polowych) i leśnych, z miejscowo występującą zabudową mieszkaniową jednorodziną.

Źródło: opracowanie własne.

6. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANAMI NA TE ELEMENTY

6.1. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko

Przeprowadzając analizę możliwych znaczących oddziaływań projektu na środowisko odniesiono się do poszczególnych komponentów środowiska, uwzględniając elementy i zasoby środowiska przyrodniczego jak i warunki życia i bezpieczeństwa ludzi oraz wpływ na zabytki. W ocenie został określony charakter oddziaływania (pozytywne i negatywne), następnie rodzaj oddziaływania, wynikający z prognozowanych relacji ustaleń projektu ze środowiskiem, siła oddziaływania, określająca stopień odwracalności zmian w środowisku oraz horyzont czasowy oddziaływania. Wyniki prognozy zostały zamieszczone w macierzy skutków środowiskowych, opatrzonej komentarzem w odniesieniu do poszczególnych zasobów i elementów środowiska. Na końcowym etapie została określona skala oraz wielkość oddziaływań.

Analizowany projekt dotyczy terenów objętych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Większość prognozowanych oddziaływań na środowisko jest konsekwencją zarówno stanu użytkowania terenów, jak i podjętych rozstrzygnięć planistycznych. Analiza potencjalnych oddziaływań na środowisko stanowi podsumowanie oddziaływań realizacji ustaleń planistycznych, które zostały już przewidziane na wcześniejszych etapach planowania przestrzennego oraz nowych oddziaływań, które mogą się pojawić w związku ze zmianami obowiązujących wytycznych zagospodarowania przestrzennego. Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu nie będzie skutkować znaczącym wzrostem terenów budowlanych kosztem terenów biologicznie czynnych – zmiana dotyczy ujawnienia istniejących dwóch siedlisk mieszkaniowych, wraz z dopuszczeniem ich rozbudowy m.in. poprzez realizację budynków towarzyszących budynkom mieszkalnym – budynków gospodarczych, technicznych, garażowych.

Informacje zawarte w macierzy skutków środowiskowych wynikają ze zmian funkcjonalno-przestrzennych przewidzianych w projekcie planu miejscowego. Przestrzenne rozmieszczenie inwestycji mogących mieć wpływ na środowisko dotyczy wyłącznie obszarów dwóch istniejących siedlisk mieszkalnych, które zostały ujawnione w analizowanym dokumencie. Zmiany te stanowią potencjalne źródło czynników antropopresji, generujących skutki środowiskowe, ale ze względu na ograniczenie powierzchni tych terenów, oddziaływanie nie powinno być, w sposób zauważalny, większe od obecnego. Ponadto stwierdzić należy, iż w odniesieniu do analizowanego dokumentu nie stwierdzono wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań charakteryzujących się wielkością i skalą wymagającą wprowadzenia rozwiązań alternatywnych do tych wskazanych w analizowanym dokumencie i/lub dodatkowych działań minimalizujących negatywne oddziaływanie: ochronnych czy rekompensacyjnych strat w środowisku (projekt planu sankcjonuje istniejące siedliska zabudowy, utrwała funkcję terenów rolnych, wyznacza precyzyjnie granice terenów lasów oraz ujawnia m.in. formy ochrony przyrody wraz z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią).

Tab. 4. Macierz skutków środowiskowych ustaleń projektowanego dokumentu

Lp.	Przestrzenne skutki ustaleń projektowanego dokumentu (w tym oddziaływania skumulowane)	Charakter oddziaływania	Występowanie oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska							
			Różnorodność biologiczna	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Wody powierzchniowe i podziemne	Zasoby naturalne	Ludzie i ich mienie	Zabytki	Krajobraz
1	Ujawnienie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – dopuszczenie realizacji zabudowy (w tym w kierunku usługowym)	P	-	-	-	-	-	X	-	-
		N	-	-	-	-	-	-	-	-
		Z	-	X	X	-	X	-	-	X

– Oznaczenia użyte w tabeli:

X	potencjalne występowanie oddziaływań
-	brak prognozowanych oddziaływań
P	oddziaływanie pozytywne
N	oddziaływanie negatywne
Z	oddziaływanie zmienne (pozytywne i negatywne) lub trudne do określenia na danym etapie

Źródło: opracowanie własne na podstawie przyjętej metodyki opracowania.

Tab. 5. Prognozowane oddziaływania ustaleń projektu dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań skumulowanych

Lp.	Przewidywane oddziaływania na środowisko wg komponentów	Rodzaj, typ oddziaływań	Wielkość oddziaływań
1	Bioróżnorodność		
	-	-	-
2	Klimat i powietrze		
	- miejscowy wzrost zanieczyszczeń i zakłóceń powietrza związany z prowadzeniem robót budowlanych, ruchem komunikacyjnym (emisje, pylenie, hałas) na etapie inwestycyjnym, jak i użytkowym terenów	B, P, S KT, ŚT, DT, C, S	-1
3	Powierzchnia ziemi (ukształtowanie terenów, gleby, stosunki gruntowo-wodne)		
	- zmniejszanie się powierzchni biologicznie czynnej, lokalnej infiltracji i retencji wód opadowych, z możliwością zwiększenia się spływu powierzchniowego w obszarze realizacji zabudowy	P, W, SK ŚT, DT, S	-1
	- mechaniczne przekształcenia profilu glebowego oraz lokalne zmiany ukształtowania rzeźby terenu (m.in. w wyniku realizacja nasypów, wypiętrzania zabudowy)	B, SK ŚT, DT, S	0
	- możliwy wzrost wytwarzanych odpadów, wymagających odbioru i utylizacji	B, P KT, ŚT, DT, C, S	0
4	Wody powierzchniowe i podziemne		
	-	-	-
5	Zasoby naturalne		
	- zmniejszenie się udziału terenów otwartych w strukturze gminy	P, SK DT, S	0
6	Ludzie i ich mienie		
	- zapewnienie standardu akustycznego terenom zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenom mieszkaniowo-jednorodzinny (tereny mieszkaniowe)	P, SK DT, S	+1
7	Dziedzictwo kulturowe i zabytki		
	-	-	0
8	Krajobraz		
	- wzrost krajobrazów zabudowanych niskiej intensywności (w ramach obecnego elementu krajobrazu – rozbudowa siedliska)	P, W, SK DT, S	0
<u>Oznaczenia użyte w tabeli:</u>			
Charakter oddziaływania:	P – pozytywne, N – negatywne, Z – zmienne		
Rodzaj oddziaływania:	B – bezpośrednie, P – pośrednie, W – wtórne, SK – skumulowane		
Siła oddziaływania:	C – chwilowe, S – stałe		
Horyzont czasowy:	KT – krótkoterminowe, ŚT - średnioterminowe DT – długoterminowe		
<u>Ocena wielkości oddziaływań o różnych charakterze w jednostce odniesienia</u>			
pozytywne	negatywne	zmienne	Ocena
-	-	0	pomijalnie słaba, trudna do określenia
+1	-1	-	słaba, średnia
+2	-2	-	średnia, wysoka
+3	-3	-	wysoka

Źródło: opracowanie własne na podstawie przyjętej metodyki opracowania.

Skala i wielkość prognozowanych oddziaływań

Analiza prognozowanych skutków środowiskowych – oddziaływań na poszczególne elementy środowiska i ich wzajemnych powiązań wykazała, że projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego charakteryzuje się niewielkim negatywnym oddziaływaniem na środowisko, przy występowaniu oddziaływań pozytywnych, w tym ochronnych. Niezależnie od powyższego, wszelka działalność ludzka w środowisku charakteryzuje się wystąpieniem negatywnych oddziaływań czynników antropopresji. Przewidziane w planie miejscowym przeznaczenie terenów oraz zasady ich zagospodarowania i zabudowy są związane z określoną grupą możliwych do wystąpienia czynników antropopresji. Analiza projektowanego dokumentu oraz zmian stanu środowiska w przypadku jego nie przyjęcia wykazała, że przyjęcie analizowanego dokumentu nie zmieni skutków środowiskowych, wynikających z obowiązującego planu miejscowego. Jednocześnie nie wskazuje się konieczności zmian przyjętych rozwiązań planistycznych, ze względu na ich wpływ na środowisko.

Skala prognozowanych oddziaływań zależy wielkości oddziaływań, rozumianej jako zasięg występowania określonych skutków środowiskowych. Przewidziane oddziaływanie może dotyczyć zasobów ważnych w skali lokalnej, regionalnej lub ważnych w skali całego kraju, a więc charakteryzować się wystąpieniem skutków środowiskowych w skali lokalnej, regionalnej lub krajowej. Ponadto ustalenia danego projektu mogą charakteryzować się oddziaływaniem transgranicznym. Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego gminy i nie obejmuje elementów ważnych ze względu na konieczność zachowania równowagi systemu przyrodniczego gminy, elementów środowiska oraz powiązań między tymi elementami o znaczeniu regionalnym czy krajowym. Wskazane oddziaływania dotyczą komponentów środowiska w obszarze objętym projektem, o miejscowej skali powiązań. Wszystkie ustalenia projektu charakteryzują się ograniczonym terytorialnie oddziaływaniem na środowisko – skala lokalna. Jednostką odniesienia tych powiązań stanowi gmina oraz jednostki planistyczne gospodarowania zasobami znajdujące się w jej granicach. Skutki prognozowanych oddziaływań będą dotyczyć obszaru opracowania, a powiązania tych oddziaływań będą mieć wymiar lokalny.

Analiza wykazała, że realizacja ustaleń projektu planu miejscowego nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń dla środowiska – znaczących negatywnych oddziaływań. Wielkość mogących wystąpić negatywnych oddziaływań jest pomijalnie niska lub niska lub średnia. Prawidłowa realizacja ustaleń planistycznych będzie mieć charakter pozytywny, ponieważ działania pro-środowiskowe są bezpośrednio zawarte w analizowanych dokumentach, zarówno w odniesieniu do ochrony środowiska przyrodniczego jak i kształtowania warunków życia i bezpieczeństwa ludzi.

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko – podsumowanie

Reasumując, realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko - realizacja ustaleń projektu nie spowoduje:

- ryzyka negatywnego oddziaływania na obszary, tereny lub obiekty prawnie chronione, w tym na przedmiot i integralność obszarów Natura 2000 oraz gatunki i siedliska o znaczeniu priorytetowym.
- naruszenia standardów jakości środowiska;
- uszczerplenia zasobów naturalnych, w tym wód powierzchniowych i podziemnych;
- szkód w środowisku, wymagających działań naprawczych lub rekompensacyjnych.

Skala oddziaływań zmian funkcjonalno-przestrzennych będzie mieć wyłącznie lokalny charakter a wielkość oddziaływań będzie pomijalnie niska lub niska.

Zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez:

1) ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami;

2) uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż;

3) zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;

4) uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;

5) zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;

5a) uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom;

6) uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określa się także sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje program racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, zapewnia kompleksowe rozwiązania kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej w rejonie historycznych siedlisk – Hieronimów i Strzałków, uwzględnia konieczność ochrony elementów środowiska, pozwala na zachowanie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia. Ustalenia planistyczne, z punktu widzenia środowiskowego, są poprawne i nie wymagają ustalenia rozwiązań alternatywnych do tych przyjętych w analizowanym dokumencie oraz uzupełnienia o dodatkowe działania ochronne, naprawcze lub rekompensacyjne.

6.2. Gospodarka zasobami

Projektowany plan miejscowy dotyczy terenów przeznaczonych głównie na cele rolnicze i leśne z uwzględnieniem istniejących siedlisk zabudowy, w związku z powyższym realizacja jego ustaleń nie będzie skutkować znaczącym wzrostem terenów budowlanych - mieszkaniowych w ogólnej strukturze zabudowy wsi. Plan sankcjonuje wyłącznie istniejące tereny zabudowy, pozwalając jednocześnie na ich rozwój w ramach istniejących struktur. Realizacja wskazanego przeznaczenia terenów będzie wiązać się z eksploatacją zasobów wód podziemnych na cele komunalne, w skali pomijalnej w odniesieniu do zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych w gminie.

Projekt nie dotyczy budowy i użytkowania instalacji służących do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych oraz nie zawiera wytycznych, na podstawie których możliwe by było ograniczenie realizacji instalacji

służących do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, dopuszczonych na podstawie przepisów odrębnych (również mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii).

6.3. Ochrona powietrza i klimatu

6.3.1. Stan powietrza atmosferycznego i adaptacja do zmian klimatycznych

Na klimat oraz jakość jego powietrza w gminie wpływają zarówno czynniki geograficzno-przyrodnicze (w szczególności położenie w odniesieniu do głównych form ukształtowania terenu) jak i antropogeniczne. Ważniejsze czynniki antropogeniczne stanowią przekształcenia powierzchni naturalnych, rodzaje, intensywność i wysokość zabudowy, emisje zanieczyszczeń (pyłowych i gazowych), ciepła i pary wodnej. Większy wpływ ma zabudowa zwarta i wysoka, a mniejszy niska i rozproszona, w zależności od panujących stosunków hydrologicznych oraz glebowych. Na modyfikację lokalnego klimatu może mieć wpływ wysokość planowanej zabudowy, jej zagęszczenie, sposoby rozmieszczenia brył budynków oraz ich charakter. Realizacja zabudowy przewidzianej w projekcie wg przyjętych parametrów i gabarytów nie będzie generować zmian, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na lokalne warunki klimatyczne. Zarówno charakter, intensywność oraz wysokość dopuszczonych do realizacji budynków nie wpłynę na zmianę panujących warunków mikroklimatycznych.

Jednym z podstawowych czynników decydującym o jakości środowiska, a tym samym w znacznym stopniu oddziałującym na jakość życia, jest stan czystości powietrza. We wszelkiego rodzaju procesach technologicznych oraz działalności usługowej są stosowane surowce i materiały, które zawierają m.in. substancje niebezpieczne dla ludzi i środowiska przyrodniczego. Zanieczyszczenia wprowadzane do powietrza mogą oddziaływać negatywnie na zdrowie człowieka i innych organizmów żywych. Pyły emitowane do środowiska powodują negatywne skutki środowiskowe, a stopień ich szkodliwości zależy od składu chemicznego i mineralogicznego oraz ich rozmiaru – od neutralnego po toksyczny.

Do głównych emitatorów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w gminie, należy emisja niska z lokalnych palenisk oraz emisja z ciągów komunikacyjnych o różnym natężeniu ruchu. Wzrost terenów budowlanych wiąże się zatem ze wzrostem antropopresji na stan powietrza oraz możliwości realizacji jego celów ochronnych. Powyższe stanowi oddziaływanie skumulowane z innymi decyzjami w zakresie gospodarki lokalnej a jego charakter, skala i wielkość jest nie możliwa do określenia na niniejszym etapie planistycznym. Samo oddziaływanie stanowi poza planistyczny skutek środowiskowy, a jego skala i zakres jest uzależniona od realizowanych sposobów ogrzewania budownictwa oraz sposobów pozyskiwania energii, które są uwarunkowane m.in. możliwościami realizacji „pro-środowiskowych” instalacji źródeł ciepła i energii.

Oceniany dokument stanowi ramy dla realizacji mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych, co stanowi pozytywne oddziaływanie na środowisko, w sposób skumulowany z innymi działaniami na poziomie realizacji inwestycji i użytkowania obiektów, w sposób pośredni i wtórny może oddziaływać na stan powietrza atmosferycznego oraz mikroklimat obszaru, efektywnie przyczyniając się do łagodzenia zmian klimatycznych i adaptacji do tych zmian.

Ponadto, w okresie prac inwestycyjnych wystąpi oddziaływanie związane z emisją zanieczyszczeń i zakłóceń komunikacyjnych powietrza z pracujących pojazdów i maszyn. Będzie to oddziaływanie krótkoterminowe, odwracalne i pomijalne w skali jego wpływu na ogólny stan powietrza i klimatu miejskiego, w tym klimatu akustycznego.

6.3.2. Klimat akustyczny

Planowana zabudowa (dopuszczona planem miejscowym) nie stanowi znaczącego źródła hałasu, ze względu na jej marginalny charakter – plan sankcjonuje wyłącznie istniejące dwa siedliska zabudowy mieszkaniowej, zatem nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska, w tym leśnego. W bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowy nie znajdują się znaczące emitory hałasu, a zabudowa mieszkaniowa została ustaleniami projektu planu miejscowego wskazana jako podlegająca ochronie akustycznej, na podstawie przepisów odrębnych. W konsekwencji powinno to zapewnić ochroną tych terenów przed realizacją w ich sąsiedztwie potencjalnych znaczących emitorów hałasu.

W obszarze objętym projektem do potencjalnych czynników antropopresji, będących źródłami negatywnych oddziaływań na klimat akustyczny, zaliczyć można tereny zabudowy mieszkaniowej zlokalizowane na ternie planu, nie mniej jednak ich oddziaływanie nie stanowi elementu znaczącego oddziaływania na środowisko.

6.3.3. Pola elektromagnetyczne

Przez obszar projektu planu miejscowego przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15kV, które zostały ujawnione w projekcie planu, wraz z ich pasem technicznym, w którym obowiązują ograniczenia w zainwestowaniu, które wskazano w części tekstowej planu. W obszarze planu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują oraz nie są planowane do realizacji linie elektromagnetyczne oraz inne źródła pól elektromagnetycznych.

6.4. Ochrona różnorodności biologicznej

Na terenach zabudowany mieszkaniowej jednorodzinnej oraz terenach upraw polowych występuje zróżnicowana forma i presja czynników urbanistycznych/antropogenicznych, które wpływają na ekologiczne zróżnicowanie flory i fauny. Ocenia się, że projektowana zmiana w zagospodarowaniu nie spowoduje degradacji środowiska biologicznego i zmniejszenia się jego bioróżnorodności. Ustalenia planu miejscowego ujawniają istniejące tereny zabudowy oraz utrzymują przeznaczenie terenu jako rolne - kontynuując w ten sposób aktualny sposób wykorzystania gruntów. Plan wyznacza również tereny lasów – wyodrębniając w strukturze funkcjonalno-przestrzennej. W związku z powyższym nie prognozuje się wpływu ustaleń analizowanego dokumentu na stan bioróżnorodności gminy.

W skutek realizacji ustaleń projektu wystąpią bezpośrednio negatywne oddziaływania na miejscową florę i związaną z nią faunę, w granicach objętych przekształceniem, związane z likwidacją zbiorowisk rolniczych i zieleni nieurządzonej, jest możliwe jej częściowe przekształcenie w kierunku zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie. Będzie to oddziaływanie krótko lub średnioterminowe, uzależnione od tempa prac budowlanych, w konsekwencji stałe. Jednocześnie możliwe są pozytywne oddziaływania, które będą wynikać z realizacji zieleni urządzonej w sąsiedztwie istniejących zagród, które w sposób wtórny i skumulowany będą pozytywnie oddziaływać na bioróżnorodność terenów budowlanych.

Projekt planu miejscowego nie stwarza ram dla realizacji działań, które mogłyby naruszyć drożność i funkcjonowanie ekologicznych korytarzy lądowych i wodnych lub siedlisk istotnych w skali systemu przyrodniczego miasta lub regionu. Dotychczas przyjęta struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględnia wymogi ochrony przyrody i środowiska, a projektowany dokument nie wprowadza zmian w obowiązujących celach i zasadach ochrony przyrody i powiązań ekologicznych.

Zgodnie z *ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* w Polsce obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów regulują przepisy odrębne tj. *ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz rozporządzenia Ministra Środowiska: z *dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, z *dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin* oraz z *dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów*.

W obszarze objętym projektem nie wskazano stanowisk roślin, grzybów, zwierząt prawnie chronionych, nie mniej jednak ze względu na charakter terenu objętego planem, na obecnym etapie nie można wykluczyć ich miejscowego występowania.

6.5. Gospodarka środowiskiem gruntowo-wodnym

Realizacja zabudowy wiąże się z ogólnym zmniejszaniem się powierzchni biologicznie czynnej na rzecz terenów utwardzonych w ogólnej strukturze wsi, co pośrednio wpływa na warunki infiltracji powierzchniowej i może częściowo skutkować zwiększeniem się spływu powierzchniowego. Jednocześnie na ostateczne warunki gruntowo-wodne terenów zabudowy będzie mieć wpływ przyjęta forma zagospodarowania działek, w tym rozwiązania odprowadzania wód opadowych oraz lokalnej retencji wody. Prace budowlane są również związane z przekształcaniem profilu glebowego, zmianami fizyko-chemicznymi gruntów prowadzącymi do kształtowania się gleb typowo antropogenicznych terenów zabudowanych. Rozwój zainwestowania wpływa na zwiększenie zapotrzebowania na systemy infrastruktury technicznej, w tym gospodarki odpadami. Wraz ze wzrostem zainwestowania terenów będzie wzrastać ilość produkowanych w obszarze odpadów, wymagających odbioru i utylizacji. Wydolność systemu gospodarki odpadami gwarantuje zmniejszenie zagrożenia wynikającego z zanieczyszczenia środowiska, w tym terenów sąsiednich, odpadami komunalnymi. Ze względu na charakter miejsca objętego planem oraz głównym kierunkiem zainwestowania (grunty rolne) wielkość tych oddziaływań będzie niska lub pomijalnie niska w skali gminy, w związku z powyższym, charakter tych oddziaływań jest też trudny do określenia na etapie niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko.

Działalność budowlana zawsze jest związana z możliwością awarii sprzętu budowlanego, co powoduje ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Ryzyko wystąpienia awarii jest jednak niewielkie, a przy zachowaniu odpowiednich środków zapobiegawczych z praktycznego punktu widzenia, można je całkowicie wykluczyć.

Realizacja przeznaczenia terenów będzie wiązała się z dalszym lokalnym przekształcaniem rzeźby terenu, w wyniku realizacji wywietrzeń terenu pod zabudowę oraz nasypów budowlanych. Oddziaływanie to będzie bezpośrednio wpływać na powierzchnię ziemi, jednak oddziaływanie to będzie pomijalnie niskie w odniesieniu do form ukształtowania terenu gminy.

Na podstawie obecnie obowiązujących ustaleń planistycznych wraz z dopuszczeniem realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej gleby oraz powierzchnia ziemi będą podlegać przekształceniom, z gleb wykorzystywanych jako grunty rolne pod tereny antropogeniczne (obszary sytuowania zabudowy mieszkaniowej i usługowej – w ramach istniejących siedlisk).

6.6. Gospodarka zasobami wodnymi

Obszar objęty projektem nie dotyczy naturalnych wód powierzchniowych. W obszarze planu występuje wyłącznie stawy hodowlane – ryb słodkowodnych. W bezpośrednim sąsiedztwie przepływa natomiast rzeka Czarna. Projekt planu miejscowego uwzględnia ww. elementy poprzez ukształtowanie podziału funkcjonalno-przestrzennego w sposób nie rodzący konfliktów i ograniczając możliwe negatywne oddziaływanie pomiędzy terenami (przeznaczenie terenów wzdłuż rz. Czarnej w przeważającej części jako tereny aktywne biologicznie – tereny rolne, lasy). W związku z powyższym ustalenia projektu planu nie będą wpływać negatywnie na stan i jakość wód powierzchniowych.

Gmina Paradyż jest położona w obszarze umiarkowanie zasobnym w wody podziemne, które zostały udokumentowane w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 410 „Zbiornik Opoczno”. Wody podziemne będą ulegać eksploatacji jednak nie w skali powodującej ich zagrożenie, realizacja przeznaczenia terenów nie wpłynie na zauważalny wzrost poboru wód podziemnych.

Zasoby wód podziemnych ulegają zanieczyszczeniom, z czego najistotniejsze są zanieczyszczenia komunalne związane z odpadami. Gospodarka wodno-ściekowa to ważny problem ochrony środowiska w obszarach zabudowanych, wymagający ciągłych i kompleksowych działań. Realizacja planowanej zabudowy nie wpłynie na możliwości i wydajność systemu wodno-kanalizacyjnego gminy, obszar jest zwodociągowany, a odprowadzenie ścieków ma odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi, zatem realizacja ustaleń planu miejscowego nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń dla stanu i jakości środowiska (plan utrzymuje m.in. rolne przeznaczenie terenów zgodnie z dyspozycjami Studium i aktualnym sposobem wykorzystania).

Podsumowując, planowana zmiana w zagospodarowaniu przestrzennym nie stwarzają istotnego zagrożenia dla stanu i jakości wód powierzchniowych oraz podziemnych, nie będzie wpływał na zubożenie zasobów wód podziemnych oraz nie będzie generować zagrożeń dla jakości wód, w tym punktowych źródeł ich zanieczyszczeń. Kompleksowość działań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami, przy założeniu prawidłowej realizacji form powierzchni biologicznie czynnych, powinno mieć skumulowany, pośredni, pozytywny wpływ na stan zasobów wodnych gminy.

6.7. Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego

Projekt planu miejscowego nie dotyczy obiektów i obszarów zabytkowych objętych formami ochrony zabytków oraz innych obiektów zabytkowych, a także krajobrazów kulturowych wymagających działań w zakresie ochrony konserwatorskiej. W związku z powyższym, nie prognozuje się oddziaływania realizacji ustaleń projektu na zabytki i stan dziedzictwa kulturowego

6.8. Ochrona i kształtowanie krajobrazu

Oddziaływanie na krajobraz może być rozpatrywane jako wpływ na poszczególne komponenty krajobrazu, skutkujący całościowymi przeobrażeniami przestrzeni lub jako wpływ na wartości estetyczno-widokowe danej jego części. Ze względu na niewielkie zmiany funkcjonalno-przestrzenne, brak ustaleń planistycznych stwarzających ramy do realizacji obiektów znacząco odbiegających (funkcją lub gabarytami) od dotychczasowych realizacji architektoniczno-budowlanych w gminie, nie wskazuje się na znaczące zmiany krajobrazowe wynikające z realizacji założeń analizowanego dokumentu. Ostateczne lokalne walory widokowe, które stanowią subiektywne kategorie oceny, są nie możliwe do ocenienia na niniejszym etapie planistycznym. W obszarze oceny można założyć, że w ramach konsumpcji zapisów planu mogą powstać budynki

mieszkalne, gospodarcze, techniczne. Ostateczny odbiór zmian cech estetyczno-widokowych krajobrazu tej części obszaru będzie zależał od ostatecznego projektu i realizacji zabudowy oraz sposobu zagospodarowania działek, co nie podlega ocenie na etapie niniejszej prognozy.

6.9. Warunki zdrowotne

Obszar objęty analizą dotyczy części obrębu Przyłek, w obszarze którego przeważają uprawy polowe, lasy oraz pojedyncza zabudowa. Ustalenia zawarte w dokumencie umożliwiają zapewnienie odpowiednich standardów ich zagospodarowania. Projekt zawiera ustalenia w zakresie ochrony sanitarnej – systemów wodno-kanalizacyjnych i gospodarki odpadami. Zapewnia ustalenia dotyczące minimalizacji negatywnych czynników środowiskowych dotyczące ochrony akustycznej terenów, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalenia zawarte w projekcie dotyczą oddziaływań skumulowanych o pozytywnym charakterze w zakresie kształtowania warunków zamieszkania w gminie, w perspektywie długoterminowej i stałej sile oddziaływania.

6.10. Stan bezpieczeństwa publicznego oraz ochrona dóbr materialnych

Na dobra materialne występujące na obszarze gminy składają się przede wszystkim obszary zainwestowania miejskiego, gospodarczego, rekreacyjnego, sieci infrastruktury technicznej oraz tereny przestrzeni publicznych. Ustalenia planu miejscowego będą mieć pozytywny wpływ na dobra materialne znajdujące się w obszarze jego ustaleń. Plan wskazuje na występujące na jego terenie formy ochrony przyrody, obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz ujawnia granice udokumentowanego Głównego zbiornika Wód Podziemnych. Plan miejscowy dotyczy przeznaczenia terenów pod tereny rolnicze, tereny wód powierzchniowych śródlądowych, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej. Ujawnienie ww. elementów w sposób skumulowany z innymi działaniami, będzie pozytywnie oddziaływać na stan bezpieczeństwa publicznego, w sposób pośredni, długoterminowy i stały (w szczególności poprzez ujawnienie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią – ochrona dóbr materialnych).

Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym

Tereny objęte projektem są zlokalizowane częściowo w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w *ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne* co zostało ujawnione w części graficznej i tekstowej planu. Ponadto w obszarze objętym zmianą nie zidentyfikowano innych zagrożeń naturalnych m.in. obszarów osuwania się mas ziemnych.

Przyjęta struktura funkcjonalno-przestrzenna oraz ustalenia szczegółowe dla terenów zabudowy zapewniają możliwość zagospodarowania terenów, przy uwzględnieniu przepisów odrębnych i wykonawczych.

Lokalizacja zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii

Projekt planu miejscowego nie dotyczy zakładów zaliczanych do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii ani zaliczanych do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*.

7. MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z *Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r.* Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic oraz te realizowane dalej i charakteryzujące się znaczącym zasięgiem oddziaływania. Obszar objęty projektem nie jest położony w obszarze przygranicznym a jego ustalenia nie tworzą ram dla skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Na etapie niniejszej prognozy nie wskazuje się na możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

8. REKOMENDACJE DLA PROJEKTU

8.1. Rozwiązania zapobiegawcze, ograniczające i kompensacyjne zawarte w projekcie

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniono ustalenia eliminujące i ograniczające możliwe negatywne oddziaływania na środowisko:

- w zakresie rozwiązań zapobiegających i ograniczających rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń i zakłóceń w środowisku: wprowadzenie zapisów dotyczących zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego i infrastruktury technicznej, zakaz prowadzenia działalności powodujących przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii, w szczególności dotyczących wytwarzania hałasu, wibracji, promieniowania, zanieczyszczenia powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, gleby lub ziemi,
- w zakresie rozwiązań zapobiegających i ograniczających negatywne oddziaływanie czynników antropresji na stan i jakość wód podziemnych: ustalenia przeznaczenia terenów nie stwarzającego zagrożenia dla zasobów wód podziemnych, uwzględnienie położenia części obszaru objętego planem w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 402 „Zbiornik Opoczno” oraz ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej,
- w zakresie rozwiązań zapobiegających i ograniczających negatywne oddziaływanie czynników antropresji na stan klimatu akustycznego: ustalenie ochrony akustycznej terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- w zakresie rozwiązań zapobiegających i ograniczających negatywne oddziaływanie pól elektromagnetycznych: ustalenie pasa technologicznego od napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia, wraz z określeniem ograniczeń w jego zainwestowaniu,
- ujawnienie form ochrony przyrody: Piliczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej wraz ze wskazaniem obowiązywania na nich przepisów odrębnych,
- ujawnienie granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wraz ze wskazaniem obowiązywania na nich przepisów odrębnych, w tym zakaz zabudowy.

W niniejszej prognozie nie wskazuje się konieczności zawarcia innych ustaleń dotyczących ochrony przyrody i środowiska, niż zawarte w analizowanym dokumencie. Analiza nie wykazała konieczności ustalenia działań kompensacyjnych w środowisku.

8.2. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie

Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie dotyczy tylko terenów, na których w efekcie realizacji zapisów ustaleń dokumentu planistycznego wystąpi znaczące negatywne oddziaływanie, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Prognoza nie wykazała możliwości wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań. Projekt nie wymaga określenia rozwiązań alternatywnych, zarówno w zakresie zmiany proponowanej funkcji zagospodarowania terenu, lokalizacji przebiegu urządzeń infrastruktury czy ustaleń zaproponowanych ogólnych i szczegółowych zawartych w projekcie. W związku z powyższym nie jest wymagane przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem projektowanego dokumentu. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniają konieczność ochrony zasobów środowiska. Dla analizowanego dokumentu proponowanie rozwiązań alternatywnych nie jest konieczne i uzasadnione.

8.3. Wskazanie napotkanych trudności lub luk we współczesnej wiedzy

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ze względu na planistyczny charakter ocenianego dokumentu, którego zadaniem jest określenie przeznaczenia terenów oraz zasad ich zagospodarowania, w tym zabudowy (określenie ram dla możliwych przedsięwzięć, bez precyzowania jednoznacznych zamierzeń inwestycyjnych), ma z założenia charakter subiektywny. Ustalenia planu miejscowego mogą generować korzystne skutki środowiskowe, jak i oddziaływania niekorzystne, co jest możliwe do określenia dopiero na etapie sprecyzowania konkretnych zamierzeń (etap realizacji i użytkowania). Trudności stawia poziom ogólności określonej intensywności i wielkości zamierzeń inwestycyjnych. Dobrane metody, jak i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie jest uzależniony od stanu współczesnych badań środowiska geograficznego. Luki we współczesnej wiedzy stanowią zazwyczaj braki szczegółowych analiz stanu i prognoz przekształceń poszczególnych komponentów środowiska, m.in. rozwoju rzeźby, zmian warunków cieplnych i wodnych, dynamiki zmian roślinności i świata zwierzęcego czy rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń tj. hałasu czy związków chemicznych. Ze względu na przevažający rolno-leśny charakter obszaru objętego planem miejscowym, a także ustalone przeznaczenie terenów (nie związane ze znaczącymi czynnikami antropopresji na środowisko – utrwalenie m.in. aktualnego sposobu zagospodarowania i wykorzystania nieruchomości jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług) oraz współczynniki urbanistycznymi i gabaryty projektowanej zabudowy (charakterystycznymi dla zagospodarowania gminy Paradyż), nie wskazuje się napotkanych trudności w przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko ustaleń projektu. Luki we współczesnej wiedzy dotyczące stanu obszaru opracowania nie ograniczyły możliwości oceny charakteru oraz skali i wielkości możliwych do wystąpienia oddziaływań.

8.4. Propozycje metod analizy skutków realizacji projektu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Po dokonaniu oceny projektowanego dokumentu, jego powiązań z innymi dokumentami oraz możliwych do wystąpienia oddziaływań realizacji jego ustaleń, nie proponuje się odrębnej analizy skutków realizacji przedmiotowego projektu. Realizacja ustaleń projektu nie będzie generować negatywnych oddziaływań na środowisko w skali i wielkości wymagającej specjalistycznego monitoringu. Warunki monitoringu mogą zostać ustalone na etapie przygotowania dokumentacji realizacyjnych poszczególnych przedsięwzięć i będą

zawierać zestaw odpowiednich wskaźników umożliwiających kontrolę realizacji zadań. Natomiast profesjonalne monitoringi środowiska, prowadzone są przez odpowiednie jednostki:

- Państwowy Monitoring Środowiska, będący jednolitym system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska, wspomaga działania na rzecz ochrony środowiska, poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów.
- W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki administracyjne i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, a w zakresie ochrony przyrody Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Lasy Państwowe oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska (IMGW, RZGW). Monitoring środowiska prezentowany jest też corocznie w raportach WIOŚ.

9. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym. Celem streszczenia sporządzonego w języku niespecjalistycznym „jest zapewnienie ogółowi społeczeństwa oraz osobom odpowiedzialnym za podejmowanie decyzji dostępu do kluczowych kwestii i wniosków zawartych w sprawozdaniu dotyczącym środowiska (prognozie oddziaływania na środowisko) oraz łatwego ich zrozumienia”. Streszczenie powinno zawierać najistotniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach / częściach prognozy.

Plan miejscowy dotyczy fragmentu obszaru określonego na załączniku graficznym do uchwały XXIV/177/2017 Rady Gminy Paradyż z dnia 12 maja 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż, dla części obrębu Przyłek.

Obszar objęty projektem planu miejscowego zmienia ustalenia planistyczne terenów ustalone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż, przyjętym uchwałą nr XXXV/154/2005 Rady Gminy Paradyż z dnia 25 listopada 2005 r. Obowiązujący plan miejscowy obejmuje prawie cały obszar gminy w jej granicach administracyjnych.

Celem sporządzenia analizowanego planu miejscowego jest usankcjonowanie (ujawnienie) istniejących pojedynczych dwóch terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zauważa się jednocześnie, iż ww. zabudowa usytuowana w północnej części planu, stanowi fragment jednostki osadniczej Hieronimów (poza planem usytuowana jest pozostała zabudowa tworzącą ww. jednostkę) oraz historyczna osada młyńska (Strzałków) - w części centralnej planu, składająca się z użytkowanego pojedynczego budynku mieszkalnego i budynków gospodarczych. W obydwóch przypadkach grunty pod zabudowę są sklasyfikowane jako użytki „B” – tereny mieszkaniowe. Plan ma na celu również ukształtować strukturę funkcjonalno-przestrzenną obszaru w oparciu o aktualny sposób użytkowania i zagospodarowania tych terenów, wraz z uwzględnieniem uwarunkowań społeczno-ekonomiczno-środowiskowych, w tym umożliwienia rozwoju w kierunku usługowym.

Przeprowadzając analizę potencjalnie znaczących oddziaływań projektu na środowisko odniesiono się do poszczególnych komponentów środowiska (oraz jego właściwości), uwzględniając elementy środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego (w tym na ludzi i ich zdrowie oraz na dobra materialne i zabytki). W ocenie zostały uwzględnione rodzaje oddziaływania, w podziale na charakter (pozytywne, negatywne), relacje od-

działania z elementem podlegającym oddziaływaniu (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane) oraz horyzont czasowy oddziaływania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe). Prognozowane oddziaływania wg przyjętych metod przedstawiono w ujęciu macierzowym w tzw. macierzy skudów środowiskowych, do wypełnienia której zastosowano znaki i kolorystykę.

Po analizie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zidentyfikowano rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Wszystkie przedsięwzięcia charakteryzują się ograniczonym terytorialnie oddziaływaniem na środowisko – oddziaływanie mieści się w obszarze objętym ustaleniami, nie będzie wpływać na zagospodarowanie terenów sąsiednich.

Analizowany projekt dotyczy terenów objętych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Większość prognozowanych oddziaływań na środowisko jest konsekwencją zarówno stanu użytkowania terenów, jak i podjętych rozstrzygnięć planistycznych. Analiza potencjalnych oddziaływań na środowisko stanowi podsumowanie oddziaływań realizacji ustaleń planistycznych, które zostały już przewidziane na wcześniejszych etapach planowania przestrzennego oraz nowych oddziaływań, które mogą się pojawić w związku ze zmianami obowiązujących wytycznych zagospodarowania przestrzennego.

Analiza wykazała, że realizacja ustaleń planu miejscowego nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń dla środowiska – znaczących negatywnych oddziaływań. Realizacja ustaleń nie spowoduje znaczących ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione oraz na obiekty i obszary zabytkowe.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje program racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, uwzględnia istniejący sposób zagospodarowania i wykorzystania gruntów wraz z uwzględnieniem konieczności ochrony elementów środowiska, pozwalając na zachowanie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia. Ustalenia planistyczne, z punktu widzenia środowiskowego, są poprawne i nie wymagają ustalenia rozwiązań alternatywnych do tych przyjętych w analizowanym dokumencie oraz uzupełnienia o dodatkowe działania ochronne, naprawcze lub rekompensacyjne.

10. MATERIAŁY WEJŚCIOWE

- *Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2015 – AKPOŚK 2015*, dokument zatwierdzony przez Radę Ministrów dnia 21 kwietnia 2016 r.;
- *Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce*, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017;
- *Karta informacyjna JCZWPd nr 85*, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, stan na październik 2013 r.;
- *Koncepcja Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET – Polska* (A. Liro i inni, Warszawa, 1995),
- *Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko*, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- *Mapa Obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1: 500 000*, Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej Akademii Górniczo-Hutniczej, Kraków, 1988;
- *Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG opracowany na podstawie AKPOŚK 2017*, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2017, zatwierdzony przez kierownictwo resortu środowiska dnia 08 września 2017 r.;
- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż*, uchwała nr XXXV/154/2005 Rady Gminy Paradyż z dnia 25 listopada 2005 r.

- *Natura 2000 a gospodarka wodna*, Ministerstwo Środowiska, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa 2009;
- *NATURA 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych*, M. Kostowski, M. Pchatek, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa 2009;
- *Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi*. Informator dla administracji samorządowej, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa 2011;
- *Opracowanie ekofizjograficzne obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miejscowości Paradyż – działki nr ew. 615, 300/1, 303/1 i 303/2*, Pracownia urbanistyczno-architektoniczna MONDRA design Łukasz Woźniak, Łódź 2020;
- *Plan gospodarki odpadami dla woj. łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028*, przyjęty uchwałą nr XL/502/17 z dnia 20 czerwca 2017 r. Sejmiku Województwa Łódzkiego;
- *Plan urządzenia lasów państwowych Nadleśnictwa Drewnica*, Nadleśnictwo Drewnica, 2008;
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego*, uchwała nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.;
- *Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż*, Pracownia urbanistyczno-architektoniczna MONDRA design Łukasz Woźniak, Łódź 2019 r.;
- *Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2014-2020*, uchwała nr 213 Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2015 r. w sprawie zatwierdzenia „Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020;
- *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim – raport wojewódzki za 2019 r.*, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, Łódź 2020;
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż*, uchwała nr XI/68/2019 Rady Gminy Paradyż z dnia 30 grudnia 2019 r.;

11. OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

PRACOWNIA URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNA
MONDRA® design Łukasz Woźniak

OŚWIADCZENIE

dotyczy: Prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Przyłek

Oświadczam, że jako autor niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, posiadam odpowiednie wykształcenie i doświadczenie w sporządzaniu prognoz oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej, za złożenie fałszywego oświadczenia.

Łódź, 17.02.2021 r.

.....
mgr gospodarki przestrzennej Alicja Woźniak